

bb 67. / puja frigyos ... 1. folyt./-ju

- a nemzetközi helyzettel összefüggő kérdések körében főképpen az európai helyzettel foglalkoztunk, ami teljesen érthető, hiszen mind a magyar népköztársaság, mind a német demokratikus köztársaság európa szívében fekszik, és a földrészen végbemenő fejlemények mindkét országot közelről érintik. e témán belül - megbeszéléseink során - a biztonsági értekezlet és a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások által előtérben. a biztonsági értekezlettel kapcsolatban mindketten megállapítottuk: a mostani munka előre halad, de további erőfeszítések szükségesek annak érdekében, hogy a második szakaszt mielőbb befejezzük, és meg lehessen tartani a biztonsági értekezlet harmadik szakaszát, a legmagasabb szinten.

- a kétoldalu kapcsolatok tekintetében semmiféle különleges probléma nincs a két ország között: surlódásmentesen fejlődnek a politikai, gazdasági, kulturális kapcsolatok, és más téren - például a sportban - is jó az együttműködés. abban összegezhetem az ndk-ban szerzett mostani benyomásaimat és tapasztalataimat, hogy nagyon jó légkörű megbeszéléseket folytattunk, olyan tárgyalásokat, amelyek az igazán jó viszonyban levő testvéri szocialista országok képviselői között szokásosak - jelentette ki puja frigyos. /mti/

..- ↓ közelről érdeklík

ebb 68. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

-ju la

1975. március 5.

- 65. energiatakarékosság a cukoriparban
  - 66. időjárásjelentés
  - 67. hazaérkezett puja frigyos
  - 68. hírcsok
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

21.00/ju

- 46 -

2115

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. megkezdődött az elsősök beiratása - kik tekinthetők iskolaérettnek?

1 szö/gk-ju hgy

1975. március 6.

országszerte ezekben a napokban megkezdődik, illetve megkezdődött az általános iskolák leendő első osztályosainak beiskoláztatása. a következő tanévben - az előzetes számítások szerint - mintegy 160 ezer kisfiú és kislány kezdi meg tanulmányait, két-háromezernél több, mint az elmúlt tanévben. a fővárosban több mint 22000 új elsőst várnak.

az érvényben levő rendelkezések értelmében az általános iskola első osztályába azokat a gyermekeket kell fölvenni, akik hatodik életévüket a felvétel évének szeptember első napjáig betöltik. beiratásukat a március 1-15-e közötti időszakban a tanácsok által meghatározott napokon tartják. / a fővárosban a beiratások napja: március 11-e és 12-e. / a szülő, avagy a gyermek neveléséért felelős más személy, gondviselő kötelessége, hogy a tanköteles gyermeket beírassa. a tanköteles korba lépő kisfiukat és kislányokat a lakás szerint körzetileg illetékes általános iskolába kell bejelenteni, illetve beírni.

a beírás pontos idejéről a szülők írásos értesítést kapnak, vagy pedig a tanácsok falragaszokon, az igazgatók az iskolák kapuin, hirdetőtábláin elhelyezett közleményén tudatják annak rendjét. ha az érdekelt szülők március 1-ig egyik formában sem szereztek tudomást a beiratások helyi időpontjáról, keressék meg a lakóhely szerint illetékes általános iskolát, és ott érdeklődjenek.

/ folyt. köv. /

- 1 -

bb 1. / megkezdődött az ... 1. folyt./-ju

a szeptemberben első osztályba lépő gyermekeknek kötelező orvosi vizsgálaton kell részt venniük. a szakemberek hangsúlyozzák, hogy az orvosi vizsgálat célja annak megállapítása: iskolaérett-e a kisgyermek? iskolaérettnek azok a gyerekek nyilváníthatók, akik testileg, szellemileg egyaránt elérték a fejlődésben azt a szintet, hogy az iskolabajárással, a tanulással kapcsolatos terhelést egészségük károsodása nélkül elbirják. az iskolaérettség tehát olyan összetett fogalom, amely a teherbírás, a koncentrációképesség, a logikai készség, az alkalmazkodás, a közösségbe való illeszkedés tulajdonságait jelenti. igen fontos, hogy ezek a gyermekek, akik hatéves korukban az iskolaérettségnek éppen csak a határán vannak, akkor kezdjék meg tanulmányaikat, ha bizonyosra vehető, hogy a tanulás semmilyen vonatkozásban nem okoz náluk károsodást.

orvosi szempontból az iskolaérettség meghatározásánál nagyon jelentős tényező a gyermek egészségi állapota, az, hogy idegrendszere, látása, hallása rendben van-e; érzékszerveinek állapota megfelel-e az iskolai követelményeknek. a testi fejlettség szintjét illetően a testmagasság, a súly és a mellkas-térfogat a mérvadás. ajánlatos, hogy az a gyermek, aki az őszi születési dátum miatt, vagy akár a testi, idegrendszeri fejlődés elmaradottsága következtében még nem teljesen iskolaérett, inkább várjon egy évet, amíg pótolni tudja az elmaradást. ez bizonyára a tanulmányi előmenetelben is tükröződik majd.

a nagyobb mértékben gyengén látó vagy nagyothalló gyermekeket ugynevezett kisegítő iskolába, a szellemi fogyatékosokat pedig gyógypedagógiai iskolába irányítják. az iskoláskor előtti vizsgálatoknál elég nagy arányban találunk beszédhibás gyermekeket. ajánlatos, hogy ilyen esetben a szülők haladéktalanul vigyék a gyermeket szakorvoshoz, mert később a beszédhibabeszüntetőről esztendőre számos iskolásjelöltnél állapították meg kancsalságot, fénytörési hibát. ilyen esetben is mielőbb szemorvoshoz kell fordulni. a kötelező orvosi-pedagógiai vizsgálatokat egyébként május közepéig tartják meg, a döntés ellen május végéig lehet fellebbezni.

↳ megszűntetése lényegesen nehezebb.
az eddigi gyakorlat szerint

/ folyt. köv./

bb 1. / megkezdődött az ... 2. folyt./-ju

budapesten és egyes vidéki városokban - ahol ehhez a feltételek biztosítottak - kísérleti jelleggel az orvosi vizsgálatot kiegészítik lélektani-pedagógiai vizsgálódással is, hogy megállapítsák: a gyermek képes-e megfelelni az iskolában reá váró követelményeknek. azokat a gyermekeket, akik szellemileg ugyan épek, de fejlődésükben időlegesen lemaradtak - az érintett szülők egyetértésével - kisebb tanulólátszámú, 12-15 személyes, ugynevezett korrekciós osztályokba helyezik. itt az első osztályos tantervi anyagot a lehetséges legkedvezőbb feltételek között tanítják. az a cél, hogy korszerű módszerekkel, szinte az egyes tanulókhoz mért foglalkozások eredményeként a gyermek fejlődésbeli hátrányait mielőbb pótolhassák, és tanulmányaikat a normál tanulólátszámú osztályokban folytathassák.

akik nem járhattak óvodába, azoknak a gyermekeknek is megkönnyítik, biztosítják az átmenetet az általános iskola első osztályába: számukra ugynevezett általános iskolára előkészítő foglalkozásokat szerveznek. a foglalkozásokat április elejétől a tanévzárásig óvodákban vagy általános iskolákban tartják, s az elemi ismereteket, jártasságokat, szokásokat igyekeznek kialakítani, valamint olyan alapot adni, amire az első osztály munkája épülhet. az elmúlt esztendő tapasztalatai szerint a gyerekek és szüleik egyaránt szívesen fogadták a hetenként két-három alkalommal tartott foglalkozásokat, amelyek - bár nem pótolhatják az óvoda munkáját - jó szolgálatot tesznek az iskolába, a közösségi életbe való illeszkedés elősegítésében. azok a szülők, akiknek gyermeke nem jár óvodába, a beírásakor tájékoztatást kaphatnak arról: hol és mikor indul ilyen jellegű foglalkozás. /mti/

.-.

bb 2. széchenyi mellszobrok herendi porcelánból

vid/ká-ju hgy

1975. március 6.

vastagh györgy szobrászművész széchenyi istvánról készített mellszobrát herendi porcelánba öntötték. a herendi porcelángyárban rendkívüli gondossággal végezték el az égetést. a mellszobrok első darabjait azok kapták, akik elévülhetetlen érdemeket szereztek a nagycenki széchenyi kastély felújításában, a széchenyi emlékek feltárásában és megőrzésében. a porcelán mellszobrokról korlátozott számban értékesít is a győr-sopron megyei idegenforgalmi hivatal. /mti/

.-.

bb.3. öt évvel a párthatározat után, nőnap számvetés - baranyai tiber nyilatkozata

1/gy/s/h1/r hgy

1975. március 6.

hazánkban a lakosságnak valamivel több mint a fele nő. országosan a munkaképeskorú lányok, asszonyok 70 százaléka, budapesten 90 százaléka dolgozik. március 8-án a munkahelyeken több mint 2 millió lánynak, asszonymak nyújtják át a férfi kollégák a megbecsülés és tisztelet virágait. a közelgő ünnep egyben alkalom arra, hogy mindenütt számbavegyék: mi van a tettek csokrában. öt évvel a nők érdekében született párthatározat után milyen intézkedéseket hoztak a dolgozó nők hétköznapjainak meg-
szépítésére, élet-és munkakörülményeinek javítására? - erre kért választ baranyai tibortól, az mszmp kb párt-és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetőjétől győri margit, az mti munkatársa.

- az ünnep - a nők köszöntése márcisu 8-án - sok évtizedes hagyomány. a 65. nemzetközi nőnap ünnepeinek különös jelentőséget ad az a tény, hogy az ensz 27. közgyűlésén az 1975. évet a nők nemzetközi évének nyilvánították, hogy ezzel is felhívják a kormányok és a közvélemény figyelmét a lányok, asszonyok helyzetére, a fejlődésüket gátló körülményekre. hazánk életének sajátos tartalma és hangulatu ünnepe a nemzetközi nőnap, hiszen nálunk a nők ügye, gondja és problémája a társadalom egészét átfogó, cselekvésben megnyilvánuló karattá lett. a mi ünnepünknek fedezett van: szocialista építőmunkánk minden eredménye ugyanugy a nőké, mint a férfiaké. méltán és joggal ünnepejük és köszöntjük nőtársainkat. derekasan kiveszik részüket a gazdasági munkából, helytállnak a termelésben, a köz szolgálatában: öntudatosan és odaadóan vállalják a család ellátásának és a gyermekek nevelésének terheit. országunkban az utóbbi 30 esztendő nagy fejlődést hozott a nők, a családok és a gyermekek helyzetének javulásában, érdekeik védelmében. mégis úgy érezzük: a nők nemzetközi éve számunkra is fontos alkalom lesz arra, hogy fokozottan ellenőrizzük és számon kérjük a nők helyzetének javításával kapcsolatos párt-és állami határozatok, döntések minden szinten történő végrehajtását - hangsúlyozta baranyai tiber.

- öt évvel ezelőtt országszerte nagy visszhangra talált a központi bizottság nőpolitikai határozata. elmondhatjuk, hogy a dolgozó nők érdekében végzett munka az utóbbi időszakban az élet minden területén sokat fejlődött. a munkahelyeken terveket dolgoztak ki, s a termelés minden területén hatékony intézkedések születtek a dolgozó nők munkakörülményeinek javítására, kedvezőbb munkafeltételek biztosítására. a gyárakban, az üzemekben jelentős összegeket fordítottak, s fordítanak a munkásnők fizikai megterhelésének csökkentésére.

/folyt.köv./

bb.3. / öt évvel 1.folyt./ra

általánossá vált az a gyakorlat is, hogy a gyermeket váró anyákat szinte minden vállalatnál a korábbinál jobban segítik, könnyebb munkárahelyezik. szinte valamennyi iparágba a vállalat alkotmányok már olyan célokat rögzítenek, hogy elsősorban a családfenntartó, sokgyermekes anyákat mentesítik az éjszakai műszaktól. példák sokaságát említhetnénk, amelyek szerint a munkahelyeken a dolgozó anyáknak külön anyagi támogatást, pótszabadságot és kedvezményes üdülést biztosítanak, bővítették a nagycsaládok üdülési lehetőségeit.

- kiemelkedő szerepük van a nőpolitikai határozat megvalósulásában azoknak a központi gazdasági és szociálpolitikai intézkedéseknek, amelyekre a legutóbbi évek gazdasági és társadalmi fejlődésének eredményeként nyílt lehetőség. gondolok itt a 44 órás munkahét általánossá tételére az iparban és több más ágazatban; a kisgyermekes anyák azonnali mentesítésére a három műszak alól: a korkedvezményes nyugdíjazás lehetőségének kiterjesztésére a textiliparban dolgozó nő-és szövőmunkásoknál; a nagyüzemi munkások központi bérrendezésére, és természetesen a népesedéspolitikai határozat nyomán hozott intézkedésekre. mindezek gazdasági és politikai hatásukban nagy előrelépést jelentenek a női egyenjogúság kiteljesülésében.

- a nődolgozók közül minden második - anya. ezzel kapcsolatban szólnunk kell arról is, hogy az óvodaépítési tervek felteljesítése ellenére is állandó gond a gyermekek munkaidő alatti elhelyezése. az utóbbi öt esztendőben az oktatási ágazaton belül az óvodai hálózat fejlődött a legdinamikusabban. az óvodába járó gyermekek aránya 54,3 százalékról 66,2 százalékra emelkedett, számuk 213 ezerről 296 ezerre nőtt. ennek ellenére esztendőről esztendőre igen sok, arra rászoruló gyermeket kellett helyhiány miatt elutasítani. az ezzel kapcsolatos gondokon a jövőben is a kialakult társadalmi összefogás erejével lehet urrá lenni. a következő tervidőszakban szeretnénk elérni, hogy országosan az óvodáskorú gyermekek 70 százaléka, a fővárosban és nagyvárosainkban 90 százaléka járhasson óvodába.

- a végrehajtás eddigi tapasztalatait összegezve arról is szólni kell, hogy bizonyos területeken az előrehaladás lassabb és nehezebb. a negatív jelenségek között tartjuk számon, hogy alig történt előrelépés a gazdasági vezetésbenrészvevő tehetséges nők arányának növelésére. igaz, a vállalatok intézkedési terveiben számolnak a nőekkel, mint utánpótlással, de konkrét előléptetésekkel, kinevezésekkel csak szóróványosan találkozunk. e területen következtesebb harcot kell vívni azért, hogy az irányító posztokon, különösen a többségben lányokat, asszonyokat foglalkoztató vállalatoknál az eddiginél nagyobb arányban bizzanak meg felelősségteljes irányító munkával tehetséges nőket.

/folyt.köv./

bb.3. / öt évvel ... 2.folyt./ra

- ugyancsak erőteljesebb, hatékonyabb intézkedéseket sürget az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének gyakorlati megvalósítása. habár az elmúlt években végrehajtott bércorrekciók szerint a női szakmunkások havi átlagbére általában gyorsabban emelkedett, mint a férfiaké, a fizetésük közötti indokolatlan különbségek még nem szűntek meg. véleményünk szerint a béregyenlőtlenségek teljes megszüntetése csak éveken át folytatott tudatos bérpolitika alapján lehetséges. a jövőben ugyancsak nagyobb gondot kell fordítani a nők általános és szakmai képzésére, politikai műveltségük növelésére. a gazdasági vezetőknek az eddiginél sokkal többet kell tenniük a tanulás, a képzés és továbbképzés feltételeinek javításáért.

- az eltelt öt esztendő mindannyiunk számára igazolta, hogy a határozatban foglalt feladatok megértésre találtak és cselekvésre késztettek: a dolgozó nőkkel kapcsolatos problémákat egyre inkább társadalmi kérdésként kezelik. az eredmények és a hiányosságok összesége azonban arra utal, hogy a kb határozat végrehajtása több évre szólóan szabja meg a tennivalókat minden pártszervezetnek, vaamennyi állami, társadalmi és tömegszervezetnek, s összehangolt folyamatos munkát igényel az élet minden területén. ennek szellemében időről-időre napirendre kell tűzni a nők helyzetének alakulását, s az eddig elért eredményeket tovább kell fejleszteni - mondotta befejezésül baranyai tiber./mti/

--

bb.4. üdülőklubok a balaton partján

vid/ká/ra hgy

1975. március 6.

a balaton parti nyaralótelepeken, az egykori panziókból kialakított 30-40 ágyas kisebb üdülőházakban nincs lehetőség klubszobák létrehozására. ilyen módon a kisebb nyaraló házak beutaltjai hátrányba kerültek azokhoz képest, akik a nagy üdülőházak klubszobáit veheti igénybe. a szot balatonföldvári üdülési igazgatósága ezen a gondon úgy segít, hogy minden nagyobb nyaralótelepen egy-egy üdülőklubot hoz létre. kisebb, több évtizede épült üdülőházakat jelöltek ki, amelyek átalakítására, modernizálására nem érdemes nagyobb összegeket áldozni, de klub céljára még évekig alkalmasak. az épületekben könyvtár - billiárd-zene - tánc és kártyaszobákat alakítana ki.

/folyt.köv./

-6-

bb.4. / üdülőklubok ... folyt./ra

szaporodik az idegenforgalmi szervek által fenntartott üdülőhelyi klubok száma is. az első ilyen klub balatonföldváron működik, amely rövid fennállása alatt népszerűvé vált a hazai és a külföldi vendégek körében. ujabban a balaton part három forgalmas településén, keszthelyen, siófokon és balatonalmádiban hoznak létre üdülőhelyi klubokat. erre a célra az országos idegenforgalmi tanács 8-8 millió forintos támogatást nyújt a helyi tanácsoknak. az üdülőhelyi klubok, különösen a fürdésre alkalmatlan napokban kínálnak majd szórakoztató programot./mti/

--

bb.7. tavaszi készülődés a dunán - március végén indul a személyhajózás

i/kf/s/ie/ra hgy

1975. március 6.

dunaujváros és apostag között négy kikötőponton már a helyén van, hétfő óta fogadja a vendégeket a margitszigetnél horgonyzó szot üdülőhajó és dolgoznak a mahart központi hajóállomásán is. helyükre kerülnek a pontonok, beemelik a kikötőhidakat, rövidesen „fogadóképes”, lesz az eddig autóparkolóknak használt kikötő terület.

végig a dunán - a dunakanyarban és a soroksári dunaágban mutatkoznak a vízi-ideény jelei, serénykedik a mahart műszaki szolgálata a közelgő forgalom feltételeinek a megteremtésén. a személyhajózás megindításához kifestve, kicsinosítva - de többségében még a téli kikötőkben - a javítóüzemben - készen állnak a dunai uszóállomások, a következő napokban, hetekben 55 pontont, kikötőt vontatnak és rögzítenek megszokott helyére, 19-et a budapesti duna-szakaszon, 23-at a dunakanyarban, 9-et a kis-dunán.

sietnek a hajósok, mert - bár a szokásos hivatalos hajózási szezon a sétahajók közlekedésével április 4-én kezdődik - az idén, tekintettel a „korai”, husvétra és a biztató időjárásra, már husvétra megindítják a személyhajózást a dunán, a soroksári dunaágban a horgászjárato várhatóan néhány nappal előbb üzembe állítják./mti/

--

-7-

bb.5. új tanácsi tisztség : ifjúsági titkár - az állami ifjúsági bizottság irányelvei

1/pr/zsu/ra hi hgy

1975. március 6.

az állami ifjúsági bizottság titkársága - egyetértésben a minisztertanács tanácsi hivatalával - közzétette irányelveit a fővárosi, illetve a megyei tanácsok vb titkárságának ifjúságpolitikai feladataira.

a teendők közé sorolták egyebek között az ifjúsági törvény, valamint a végrehajtására kiadott jogszabályok területi érvényesítésének szervezését és ellenőrzését, a főváros, illetve a megyék területén a tanácsi feladatkörbe tartozó ifjúságpolitikai munka összehangolását, ellenőrzését, s az ezzel kapcsolatos igazgatási, hatósági teendők ellátását. figyelemmel kísérik a helyi tanácsoknál a különböző jogszabályok, határozatok végrehajtását, különös tekintettel az új nemzedék szociális helyzetének javítása, családalapításuk, támogatása, lakáshoz juttatása, a fiatalok közéleti tevékenységének kibontakoztatása, a művelődési és sportolási feltételek biztosítása érdekében hozott központi és helyi intézkedésekre.

a megyei tanács vb titkárságának ifjúságpolitikai teendőt a titkársághoz tartozó megyei, tanácsi ifjúsági titkár látja el. az állami ifjúsági bizottság az ifjúsági titkár munkakörének megállapításához ajánlást dolgozott ki, summázva az új tisztséghez tartozó legfontosabb feladatokat. a titkár teendője egyebek között a megyei diákszociális bizottság működésének segítése, a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának támogatása, s figyelemmel kell kísérnie a tanácsi szervezeteknek, a vállalatoknak és intézményeknek a fiatalok pályaválasztásával, elhelyezkedésével kapcsolatos tevékenységét.

számos feladat van a fiatalok pályakezdésével, családalapításával és szociális helyzetük javításával kapcsolatban is: figyelemmel kísérik a pályakezdő fiatalok beilleszkedését, a helyi tanácsoknak a fiatal házaspárokat lakáshoz juttatását segítő intézkedéseit, az ifjúsági lakásszövetkezetek működését, s megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermekgondozási szabadságról és a katonai szolgálatból visszatérő fiatalok érdekeit védő paragrafusok betartására, a munkásszállásokon élő, és a bejáró fiatalok helyzetének javítására. a munkaeri leírásban helyetkaptak az állampolgári neveléssel és a fiatalok társadalmi munkájával kapcsolatos feladatok, az ifjúsági parlamentek szervezését érintő teendők is. az ifjúsági titkár gondoskodik például a munkahelyi, intézményi parlamenteken felmerült, de a munkahely hatáskörét meghaladó intézkedést igénylő javaslatok összegyűjtéséről és eljuttatásáról az illetékes tanácsi szervekhez. segíti a tanács művelődésügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szervét az ifjúsági és uttorházak, táborok, klubok működtetésében és ellenőrzésében, részt vesz az ifjúsági klubok szakmai-módszertani irányításában, az ifjúság művelődési, turisztikai, és sportolási lehetőségeinek bővítésében./mti/

-.-

-8-

bb.8. leveleskönyv - 1848 március 15-e - a rádió ifjúsági fősztályának tavaszi terveiről

i/nn/s/hi/ra hgy

1975. március 6

március műsorkinálataiból - a rádió ifjúsági fősztályának szerkesztésében - figyelmet érdemel az a három részes dokumentumfilm, amelyet józsef attila születésének 70. évfordulója alkalmából készítettek a költő gyermek - és ifjúkoráról. március 9-én „a kisgyerek, ki voltam”, címmel a mamához fűződő kapcsolatáról hallhatunk, józsef attila életének legmeghatározóbb élményéről. március 16-án maga a gyermekkor; a világhoz, a testvérekhez és az idegenekhez fűződő kapcsolatok kapnak hangot, „gyermekkoromban egyszer”, címmel. a március 23-án szeresetek címmel jelentkező adás a kamasz és ifjú költőt állítja középpontjába, aki helyét keresi a világban.

„Leveleskönyv - 1848 március 15 -e”, címmel ünnepi adás hangzik el a 48-as forradalom tiszteletére, amelyben nemcsak levelek, hanem cikkek, dokumentumok és versek kerülnek a sokmillió hallgatótábor elé. az adás érdekessége az ismert versben, cikkekben kívül egy akkor még nem jelent ujságcikk, amelynek kinyomatását az iparegyesület ujságjában a cenzor nem engedélyezte. az ifjúsági rádió és a kisz által korábban meghirdetett hangjáték pályázatra 35 író küldte be művét. március 28-án kerül a közönség elé galgóczi erzsébet nyári gyakorlat című műve, amelynek az első díjat juttatta a zsüri. a játék főszereplője egy fiatal egyetemista, a tsz ösztöndíjasa, aki agronómus jölként nyári gyakorlatra kerül hazára... március 17-es és 29-e között kéthetes sorozat indul aprily lajos meséiből. a sorozat tavaszi ünnepi műsronak készül, husvéti ajánléknak.

a 20-as stúdió „ígyen készül a világ”, címmel dokumentumfilm kivánja bemutatni, hogyan alakítja, formálja munkájával, társadalmi tevékenységével környezetét, a „világot”, munkássztályunk, és eközben maga is hogyan változik, alakul. a március 10-én elhangzó adásban körvonalazódnak nagyüzemi munkásságunk legjellegzetesebb problémái.

három zenei műsor azzal a céllal hangzik el, hogy felelevenítse az ismert munkásmozgalmi és 48-as dalokat és közkinccsége tegye az újabb keletű mozgalmi dalokat. az egyes adások előtt balázs árpád zeneszerő mond bevezetőt, illetve ismertetőt. a kisz kulturális bizottsága által kibocsátott dalofüzet anyagát a kisz művészegyüttes egyemei és központi kórusa énekelte hangszalagra. sokszorosítás után a tekercek a megyei kisz bizottsághoz kerülnek, majd igény szerint az iskolákhoz és a klubokhoz juttatják el őket, alkalmat teremtve a forradalmi ifjúsági napok eseménysorozatának méltó köszöntésére. a természetről, a virágokról, a madarokról, egyszerűen: a tavaszról szól az ének, zene március 31-én husvéthétfőn: tarka-barka muzsika címmel. a műsor a kisiskolásokhoz szól, az ő képviselésükben vesznek részt három iskola tanulója nyilvános felvételen. a gyerekek nem csupán meghallgatják a fellépő fiatal művészek produkciót, hanem maguk is szerepelnek: dalokkal, játékokkal állnak a mikrofon elé./mti/

-.-

-9-

bb.6. meissenai porcelán és don quijote - negyvenez^r szál tulipán a nőnapra

vid/ká/ra hgy

1975. március 6.

a szegedi új élet termelőszövetkezet üvegházaiban több mint hetven ezer tulipánt nevelnek, köztük hollandiából származó újdonságokat. a kertészek a virágkülönlegességek szírombontását az üvegházak hőmérsékletének szabályozásával úgy időzítették, hogy a nemzetközi nőnap ünnepségeire legalább 40.000 szál tulipánt szállíthassanak, nagyon divatos és keresett fajta a meissenai porcelán: ebből díszlik a legtöbb a növényházban. a porcelán-fehér, ragyogó fényű szirmokat halványpiros szegély ékesíti. másik érdekesség a don quijote nevű tulipán, amely ciklámen színű. a „karnevál hercegének”, kelyhein tündöklő sárga és piros színek ötvöződnék. a gazdaságból több nagyvárosba szállítják a bimbós állapotban szedett szál virágokat, amelyek a vázában bontják ki nagyméretű kelyhüket./mti/

--

bb.9. avar falvak nyomai szekszárd határában

vid/ká/ra hgy

1975. március 6.

szekszárd észak-keleti szélén nagy avarkori temetőre bukkantak a múlt év tavaszán az agroker vállalat új telepe építésének földmunkái közben. csaknem hatszáz sírt tártak fel dr. rosner gyula régészvezetésével, diákok és ifjúmunkások segítségével.

a leletekből három etnikum: bajkál vidéki mongoloid, az aral tó északi partjáról származó türk avar népesség, valamint az avarok által legyőzött germán gepidák együttlésére következtettek. a lovas temetkezések, a fegyvermaradványok, a ruházatok, övek és ékszerek rangos nemzetségre utaltak.

a szekszárdi muzeológusok az ásások után hónapokon át keresték a temető halottainak mintegy 1400 évvel ezelőtti lakóhelyét is. a kutatások most sikerre vezettek. gál attila fiatal régész közreműködésével a közeli szántóföldön két olyan népvándorláskori falu helyét fedezték fel, amelyről feltételezhető, hogy a keresett települések. erre sok kerámia, cseréptöredék, és más jel utal. a két hajdani falutól mintegy 350 méternyire megtalálták a római kereskedelmi utat is. a feltárást ezen a tavaszon kezdik./mti/

--

-10-

bb.10. népi ellenőri vizsgálat a minőségszabályozásról

1/bc/tm/hi/ra hgy

1975. március 6.

a kormány tavaly határozatot hozott a minőségszabályozás rendszerének fejlesztéséről, hatékonyságának növeléséről. a határozat érvényesülésével kapcsolatban - a minisztertanács által jóváhagyott munkaprogramja szerint - vizsgálat indítását határozta el a központi népi ellenőrzési bizottság. a többi között felméri, hogy az ágazati minisztériumok, a tanácsok és az érdekképviseleti szervek milyen intézkedéseket, ajánlásokat tettek a termékek minőségének javítására; a szabványalkotással és korszerűsítéssel, az állami szabványok betartásánálkapszint ellenőrzésével hogyan segítik elő a minőségszabályozás rendszerének és a termékek minőségének fejlesztését, hogyan ösztönzik a megkülönböztető minőségjelek kiterjesztését, az iparvállalatokkal kapcsolatban megvizsgálják, hogyan szolgálja a vállalati szabályozás és a kialakult gyakorlat a minőség és a megbízhatóság tervezését a műszaki fejlesztés és a konstrukció kialakítása során. azt is felméri, milyen vállalati szerv, és milyen időközönként gyűjti be és értékeli a minőségellenőrző intézetek és a felhasználók tapasztalatait, észrevételeit, s ezeket hogyan hasznosítják, a gyártáselőkészítés hogyan biztosítja a megfelelő és állandó színvonalu termékminőséget, és a vállalati bérrendszer hogyan segíti ennek javítását. a kereskedelmi vállalatoknál azt vizsgálják meg, hogy a szállítási szerződések tartalmazzák-e a minőségi követelményeket, van-e a vállalatnak olyan átvevő szervezete, amely a beérkező áruk minőségét vizsgálja, illetve ennek milyen a technikai felszereltsége, és a vállalat hogyan érvényesíti a szerződésben foglalt jogait a minőséghibás áruknál.

kiterjed a vizsgálat a minőségellenőrző intézeteknek e témával kapcsolatos tennivalóira is./mti/

--

-11-

bb.11. környezetvédelmi szakmérnökképzés a mosonmagyaróvári egyetemen

vid/ká/ra hgy

1975. március 6.

a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári agrártudományi karán az országban elsőnek vezették be a környezetvédelmi szakmérnökképzést. a képzésben résztvevő általános agrártudományi mérnök hallgatók két és fél éven át 500 elméleti és gyakorlati órán foglalkoztak az új szaktantárggyal, diplomadolgozataikban is fontos környezetvédelmi témákat dolgoztak fel. így megvizsgálták, hogy az utak mentén a benzín-gázokból származó ólomfertőzés milyen veszélyeket rejt. diplomamunka témáját képezte a gyomirtószer felhalmozódása a talajban. a hallgatók az általános agrármérnöki diploma mellé a tanév végén környezetvédelmi szakképesítést is kapnak. az oktatásban a budapesti és a pécsi orvostudományi egyetemek, a soproni erdészeti-és faipari egyetem tanárai, a győr-sopron megyei növényvédő állomás, a fűzfői nitrokémiai ipartelepek szakemberei is bekapcsolódtak. az egyetem a jövőben tovább kívánja szélesíteni a környezetvédelmi képzést./mti/

-- a győr-sopron megyei közegészségügyi és járványügyi állomás

bb.13. országos kutyakiállítás lesz egerben

vid/ká/ra hgy

1975. március 6.

a magyar ebtenyésztők egyesületének egri szervezete országos kutyakiállítást rendez április 27-én egerben. a kiállítás érdekességét fokozza, hogy azon kölyökkutyák vásárlására is lehetőség nyílik.

az egri kutyakiállításra csak fajtiszta és törzskönyvezett kutyákkal lehet nevezni. a nagy érdeklődést figyelembe véve mintegy 40 fajta, 700-800 kutya részvételére számítanak.

a kiállítás - amelyre március 10-ig fogadnak el nevezést - a szép fekvésű egri kemping területén kap helyet./mti/

--

-12-

bb.12. állatvilág a bélyegeken, - kiállítás-sorozatok a természettudományi muzeumban

i/me/zsu/hi/ra hgy

1975. március 6.

két érdekes időszak kiállítást rendez a természettudományi muzeum ezekben a hetekben. a bélyegmuzeum közreműködésével, a nemzeti muzeum épületében bemutatja az állatokat ábrázoló több mint ezer bélyeget és az ezeken látható állatokat: több száz tengeri állatot, rovar és gerincest. a kitömött állatokon kívül az akvaterráriumban békákat, gőtéket, az akváriumban diszhalakat, míg a terráriumban több gyíkfajtát, köztük a kiveszőfélben lévő pannogyikot. a magyar posta ebből az alkalomból speciális bélyeggel - első napi bélyegzővel - ellátott külön levelezőlapot ad ki.

a március végén megnyíló kiállítás a második része annak a kiállítás-sorozatnak, amelyet tavaly márciusban nyitottak meg az őslények világa című nagyszerű kiállítással. fél év múlva, a harmadik kiállítás magyarországi ásványaival, majd jövőre a tenger élővilágával ismertetik meg a látogatókat.

az „állatvilág a bélyegeken”, kiállítással egyidőben a városligeti vajdahunyad várában levő növényárban a magyarországon előforduló mérgezőgombákat, és a hozzájuk hasonló ehető gombákat állítják ki. ugyanakkor ismertetik a gombák megkülönböztetésére vonatkozó legfontosabb tudnivalókat. ez a kiállítás a tavaly megkezdett vándorkiállítás második része. két hónapig szerepel budapesten, majd a vidéki muzeumokban vándorol, miként a sorozat első része, az ember származása című kiállítás is bejárta a főváros peremkerületeit, s a jelenlegi felújítás után dunántúlra indul. ebben a sorozatban utaztatják majd a muzeum új mikrobuszával a kővé vált növényvilág, a hasznos madaraink, a darvinizmus címmel, és a többi vándorkiállítás anyagát./mti/

--

-13-

bb.14. csökkentett munkaidő hárommillió dolgozónak

i sl/tr/ie /p la

1975. március 6.

a x. pártkongresszus fontos feladatként szabta meg a 44 órás munkahét fokozatos kiterjesztését a népgazdaság újabb ágazataiban és más munkaterületeken is, ahol a munkaidőcsökkentés az egész társadalom érdekével összhangban megvalósítható. a kongresszus azt is megállapította, hogy az iparban és az építőiparban már abban az időszakban lényegében teljes mértékben bevezették a 44 órás munkahétet. 1969 végén, a tervezettnél előbb, már csaknem kétmillió ember dolgozott rövidített munkaidőben.

hazánkban a 44 órás munkahét bevezetése a ix. pártkongresszus határozata alapján 1968-ban kezdődött. ezt megelőzően csupán az egészségre ártalmas és más sajátos munkakörökben és néhány meleg üzemben volt munkaidő-kedvezmény, ami körülbelül 200 ezer dolgozót érintett. 1968 után mindenekelett a kétmillió ipari és építőipari dolgozó munkaidejét csökkentették. a rövidített munkaidő bevezetése a x. kongresszus határozatának megfelelően a negyedik ötéves tervidőszakban folytatódtott. 1972-73-ban a tervező, szervező és beruházó vállalatok, továbbá az államigazgatás és a társadalmi szervezetek összesen 220.000 dolgozója kapta meg a kedvezményt.

1974-ben megkezdődött a munkaidőcsökkentés második hulláma, vagyis az a szakasz, amelyben a rövidített munkaidő fokozatosan valamennyi bérből és fizetésből élő dolgozóra kiterjed. 1974. április 1-én a budapesti, június 1-én pedig valamennyi kereskedelmi dolgozónak, ugyancsak április 1-től a posta, egyes kommunális intézmények, oktatási és kulturális intézmények dolgozóinak munkaideje csökkent. az 1974-ben bevezetett munkaidő-rövidítés félmillió embert érintett, ezenkívül 80.000 pedagógust, akiknek a kötelező óraszámát csökkentették. az óraszám-csökkentést két év alatt vezetik be, vagyis az 1975-76-os tanévben már azokra is kiterjed, akikre eddig nem került sor. gyakorlatilag 1975 szeptemberében már valamennyi érintett pedagógusra érvényes lesz a csökkentett óraszám. ilyen módon 1975 végén a bérből és fizetésből élő dolgozónak mintegy 95 százaléka, több mint 3 millió ember végzi majd munkáját csökkentett munkaidőben. /1974 decemberében 2 és három-negyedmillió emberre terjedt ki a kedvezmény./ az ötödik ötéves terv közepére már valamennyi bérből és fizetésből élő számára érvényes lesz a rövidített munkaidő, mivel 1976-ban az állami mezőgazdasági üzemek és a szállítási ágazat azon dolgozóira is kiterjesztik a 44 órás munkahétet, akik eddig ezt a kedvezményt nem kapták meg.

/folyt köv ./

7.50/p

-14-

g20g

vbb.14. csökkentett....folyt/p

a kormányzat továbbra is megköveteli a vállalatoktól, hogy a munkaidőcsökkentést megfelelően készítsék elő, biztosítsák, hogy a lakosság ellátásában a munkaidőcsökkentés ne idézzen elő zavarokat, s annak ellenére, hogy a rövidített munkahét a munkaidő több mint 8 százalékos mérséklését jelenti, a dolgozók keresete nem csökkenhet, sőt a párt- és a kormány életszínvonalpolitikájának megfelelően a reálbéreknek emelkedniük kell. a vizsgálatok során nem tapasztaltak olyan esetet, amikor a munkaidő-csökkentés miatt valakinek a bérét csökkentették volna. nem kevés viszont a panasz amiatt, hogy egyes intézmények szolgáltatásait, ügyintézését elfogadhatatlan mértékben korlátozták a szabadszombatok. egyes bölcsődékben, óvodákban igyekeznek lebeszélni a szülőket arról, hogy szombatonként beadják gyermekeiket, némely kerületben túlzottan sok szolgáltatást helytart szombatonként zárva. e problémákat központi utasítással nem lehet megoldani. a kormányzat a tanácsokat hatalmazta fel arra, hogy az ilyen jellegű kérdésekben intézkedjenek.

az üzemek egy része, különösen egyes nagyvállalatok örvendetes módon igen rugalmasan gondoskodtak arról, hogy a dolgozók jól kihasználhassák szabadidejüket. sok helyütt kempingeket létesítettek a zöldövezetben, s igyekeztek jó lehetőségeket teremteni azoknak, akik a hét végét sportolással akarják tölteni. megszorodtak a természetjáró turák, sok helyen alakultak barkácsoló szakkörök, a kereskedelem a korábbinál jóval több barkácskészletről gondoskodott, a művelődési házak is az új igényeknek megfelelően kezdik alakítani programjukat. külön-külön sok kezdeményezés történt, a dolgozók azonban sok helyütt kifogásolják, hogy a szabadidő jobb kihasználására tett intézkedések többnyire helyi jellegűek, s javasolják, hogy a jó kezdeményezések általános elterjesztésének legyen gazdája. erre alkalmasnak találják például a szakszervezeteket, amelyek egységes koncepció alapján tervszerűen segíthetnék elő azt, hogy a dolgozók jól, hasznosan, kellemesen tölthessék el szabadidejüket. /mti/

.-

felhasználható : 9 órától!

bb.15. xx. kerület: napirenden az üzemi konyhák közegészségügyi helyzete

t -don/gk/p hi la

1975. március 6.

pesterzsébet és soroksár 39. üzemében, gyárában a dolgozóknak mintegy 25 százaléka ebédel rendszeresen munkahelyén. a felmérések szerint a közétkeztetést főként a fizikai munkások veszik igénybe. a városrész munkásélelmezésének közegészségügyi helyzetéről csütörtöki ülésén tárgyalt a xx. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

/folyt köv ./

8.00/p

-15-

g20g

bb.15. xx. kerületben...folyt/embargós/p

a megvitatott előterjesztésből kitűnt, hogy az üzemek főzőkonyháiban naponta összesen 3500 adag ebéd készül. az ételek mintegy felét a főzőkonyháival berendezett gyárak dolgozói fogyasztják el, a többi részét pedig tizennyolc üzembe szállítják. a vasöntőde és a hajtóműgyár konyhájában gazdag a választék, a menü mellett öt-tízféle ebédet is fől szolgálnak. a magyar-bolgár termelőszövetkezetben és a kertészeti egyetemen reggelit és vacsorát is adnak.

az üzemi főzőkonyhák közegészségügyi helyzetét elemezve, a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a konyhák csaknem fele jól felszerelt és megfelel a követelményeknek. a vasöntőde korszerűen átalakított - ezer ebéd főzésére alkalmas - konyhája azonban nem használja ki teljesen a kapacitását. itt naponta csupán 400 ebédet tálalnak fel. a kerületi főzőkonyhákban általában hiányoznak az ételkiszállítás közegészségügyi feltételei, nincs külön ebédkiadó helyiség, s így a szállító munkások közvetlenül a konyháról viszik el az ételt.

az üzemi tálalókonyhákban mindössze 30 százaléka felel meg a követelményeknek. gondot okoz, hogy pesterszébet kilenc üzemében más kerületekből érkezik a kész ebéd. az ételek egymásfél óráig „utaznak”, az egyik városrészből a másikba, így gyengébb minőségű koszt kerül az asztalra.

a végrehajtó bizottság általánosságban megállapította, hogy a tálalókonyhák felszereltsége kielégítő; a hagyományos tálalóhelyeket gáztűzhelyekre cserélték; a konyhák és a hozzájuk tartozó csempe burkolatu helyiségek könnyen tisztíthatók. a javulás ellenére azonban sok még a tennivaló. a konyhai üzemi dolgozók részére több helyütt például nincs szociális helyiség; akad olyan üzemi konyha is, ahol nincs megfelelő mosogató. a tesztelésen hangsúlyozták: az idén és a következő esztendőben fokozott gondot kell fordítani a meglévő konyhák korszerűsítésére, felszereltségük további javítására; szociális helyiségek kialakítására; az ételek higiénikus szállítására./mti/

--

8.15/p

-16-

925g

bb.16. erősíteni az ideológiai frontot! - garai gábor nyilatkozata a szocialista országok írószövetségi vezetőinek havannai tanácskozásáról

i ro/s/p hi la

1975. március 6.

a szocialista országok közötti összefogás erősítése, a szellemi integráció bővítése, a szocialista elkötelezettség hatékony támogatása, a marxista ideológia irodalmi és kritikai életben elfoglalt pozícióinak megszilárdítása, két rendszer békés egymás mellett élésének időszakában az ideológiai front további erősítése mellett foglaltak állást a szocialista országok írószövetségi vezetői 12. , kubai tanácskozásukon. a magyar delegáció tapasztalatairól, garai gábor kossuth-díjas költő, az írószövetség főtitkárhelyettese nyilatkozott az mti munkatársának:

- nagy jelentőségű, hogy ezt a tanácskozást kubában rendezték meg: demonstrálja, hogy kubai barátaink mind szorosabbra fűzik írószövetségük kapcsolatait a többi szocialista országgal. a tennikész, bizakodó, életvidám emberek társadalmát ismerhettük meg, s számukra még érthetőbbé váltak azok a hatalmas eredmények - a cukorgyártás jelentős fokozása, új ültetvények telepítése, a gyermekeknek teljes ellátást biztosító új iskolák sorának felépítése -, amelyeket a kubai nép győzelmes forradalma óta elért.

- kitűnően szervezett tanácskozáson vettünk részt: a küldöttségek kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik irodalmi életéről, az írószövetségek munkájáról, nemzetközi kapcsolatairól. a rendezők ezen túlmenően alapos áttekintést nyújtottak a kubai írók és irodalom helyzetéről a forradalom óta eltelt időszakban. az előadás kapcsán simor andrás költő a magyar és kubai irodalmi kapcsolatok hagyományáról és jelenéről beszélt.

- a tanácskozás résztvevői elítélték a chilei fasiszta junta rémtetteit, és követelték a bebörtönzött politikai foglyok szabadon bocsátását, s szolidaritásukról biztosították a vietnami népet is. különösen sok szó esett a vietnami és chilei íróknak nyújtandó segítségéről. a vietnamiak köszönetüket fejezték ki, hogy alkotóházaik felépítéséhez eddig is sok segítséget kaptak a szovjetuniótól, bulgáriától és hazánktól is. most a többi szocialista ország is kifejezte készségét, keresik az ilyenfajta segítség formáit. természetesen a gyakorlati kérdésekben való segítségnyújtás közben nem feledkezünk meg az eszmei támogatásról: egymás irodalmának megismeréséről, megismertetéséről.

/folyt köv ./
8.30/p

- -17-

930g

bb.16. erősíteni....folyt/p

- a szocialista országok iróküldöttségei részt vesznek a felszabadulásunk jegyében tartandó májusi budapesti irodalmi rendezvénysorozaton: irodalmi esteken és író-olvasó találkozókön. és éppen a most aláírt magyar-kubai kétoldalu, három évre szóló irószövetségi munkaterv értelmében várhatjuk idén nicolas guillén, lenin békedijas költőnek, a kubai irószövetség elnökének látogatását is. az irószövetségeink között most megkötött megállapodás nagy előrelépésre ad lehetőséget: több kubai író fogadhatunk, nyelvi képzésük és továbbképzésük érdekében az elkövetkező három évben együttesen 6 hónapra bővül a műfordítók tanulmányutjának időkerete.

- jelenleg kubában szép és eredményes fordítások jelennek meg a magyar irodalomból, a versek szinte kizárólag nyers fordítás segítségével, a próza pedig általában a francia nyelv közvetítésével, illetve más országok spanyol nyelvű fordításainak átvételével. találkoztunk könyvkiadói vezetőkkel is, akik beszámoltak arról, hogy a következő két-három évben 10-12 magyar mű megjelenítése is foglalkoztatja őket, mikszáthtól mórícson át a mai szerzőkig jónéhány prózai mű kiadását tervezik. foglalkoznak egy magyar költői és drámai antológia megjelentetésével is. /mti/

.-.

bb.17. összetett hatású növényvédőszer magyar-osztrák kooperációban

vid/p ká hgy

1975. március 6.

a péti nitrogénművek, valamint az ausztriai rohm és haas cég közösen új összetett hatású gombaölőszert fejlesztett ki. a szintetikus hatóanyag és a hagyományos gombaölőanyag, a réz sajátos kémiai kötésével olyan új szer keletkezett, amely felszívódva a növények szárába, levelébe biztonságosan gyógyítja a gombabetegségeket. ugyanakkor segíti a növény fejlődését és növeli a terméshozamot is. a kísérletek szerint a dithán cuprochelát nevű új gombaölőszert 10-15 százalékkal növelte a terméshozamot a szőlőskertekben. az új gombaölőszert gyártását közösen tervezi a két vállalat. /

mti/

.-.

8.40/p

-18-

gkög

bb 18. filmen a karcagi fazekas népművészet

vid-ká szb hgy

1975. március 6.

ujabb két dokumentumfilm forgatásával készültek el a szolnok megyei amatőr és dokumentumfilm stúdió munkatársai. tizenhárom perces filmet forgattak kántor sándor, idős karcagi fazekas népművész műhelyében, házi muzeumban. a film áttekintést nyújt a népművészet mesterének több mint hat évtizedes munkásságáról.

a másik rövid film a szolnoki szigligeti színház művészei és a megyei állami építőipari vállalat dolgozói között több éve kialakult munkás-művész kapcsolatok eseményeit dokumentálja. a vállalat dolgozói mintegy 200 ezer forint értékű társadalmi munkával segítették a színház korszerűsítését és a színész-lakások építését, míg a művészek műsorokat adnak a munkásszállások lakóinak.

az amatőrfilmesek ujjabb nagy feladaton dolgoznak: megkezdték a „jubileumi krónika”, című egyórás film forgatását. a készülő mű szolnok 900 éves évfordulójának jubileumi eseménysorozatát örökíti meg a január 1-i ünnepi tanácsüléstől az augusztus 20-i jubileumi emlékmű avatásáig. /mti/

.-.

bb 19. „olaj irodaház”, szegeden

vid-ká szb hgy

1975. március 6.

szegeden 11 szintes irodaházat épített a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat, néhány más vállalat közreműködésével. ott kap majd helyet az országos energiagazdálkodási hivatal, s a hazafias népfront csongrád megyei bizottsága is. a mintegy 35 méter magas „olaj irodaház”, jól illeszkedik majd a szomszédos centrum áruház, az új postapalota, illetve a lenin köruton épült más modern épületek által meghatározott nagyvárosias környezetbe. a délép vállalat megkezdte az alapozást. /mti/

.-.

-19-

gkög

bb 20. „családi kiállítás,, nyirteleken

vid-ká szb hgy

1975. március 6.

a helytörténeti kutatás érdekes módszerét választotta a szabolcs megyei nyirteleki általános iskola helytörténeti szakköre. a kisdiákok, tanárnőjük, mélykúti jánosné irányításával, a felszabadulás évfordulója tiszteletére feldolgozzák egy, a községben élő család felszabadulás utáni történetét. az egykor - a dessewffyek birtokán élő nyolcgyermekes ladik család élete ugyanis hiven tükrözi azt a változást, fejlődést, amely a magyar parasztság sorsában, életében a felszabadulás óta végbement.

ladik ferenc és felesége 1945-ben egyik alapítója volt a kommunista párt községi szervezetének. a családfő résztvett a földosztó bizottságban, s mint a demokratikus rendőrség tagja dolgozott. a család tagjai az 50-es évek végén fontos szerepet játszottak a helyi termelők-szövetkezet létrehozásában és aktív közéleti tevékenységet folytattak. az egyik fiu a szovjetunióban szerezte meg mérnöki diplomáját.

a szakkör a család segítségével minden olyan dokumentumot összegyűjtött és feldolgozott, amely tanulságos lehet a mai fiatalok számára. ladik ferenc és felesége a szakkörnek ajándékozta többek között 1945-ös párttagsági igazolványát, s a földosztásról tanuskodó birtoklevelet is.

a dokumentumokat egyéb, a község felszabadítását bemutató emlékekkel együtt, az iskola előcsarnokában áprilisban kiállítják. /mti/

-. -

bb 21. százhusz éves a nyirbátori növényolajgyár

vid-ká szb hgy

1975. március 6.

alapításának 120. évfordulója megünneplésére készül szabolcs-szatmár megye egyik legrégebbi ipari üzeme, az országos mosószer-gyártó és növényolajipari vállalat nyirbátori növényolajgyára. 1855-ben mandel ede és családja építtette a mezőgazdasági termékek feldolgozására. a gyártelephez kisebb malom, olajütő és szeszgyár tartozott. a későbbi évtizedekben a legkülönbözőbb termékeket állították itt elő, az üzem fejlődésében azonban száz év alatt is alig történt előrehaladás. /folyt.köv./

-20-

grog

bb 21. /százhusz éves... 1. folyt./-szb

még 1949-ben is 150 ember mintegy 40 millió forint értékű ipari terméket gyártott. negyedszázad alatt a régi üzem helyén korszerű berendezésekkel felszerelt, több ezer vagon raktártérrel rendelkező növényolaj-feldolgozógyár épült ki, amelyben 560 dolgozó évente 14.500 tonna növényolajat, 17.250 tonna különböző mosószert, 1.250 tonna gyertyát, több mint 5.000 tonna takarmányzsírt, és a növényolaj melléktermékéből 16.000-17.000 tonna takarmánydarát termel, 760 millió forint értékben. már készül a gyár tovább-bővítésének programja is. eszerint 1978-ra felépítenek egy napi 30 vagon teljesítményű szójabab-feldolgozó üzemet.

az ünnepi megemlékezésekre ez év őszén került sor. az évforduló alkalmából a gyár muzeumának anyagát újabb ipartörténeti és munkásmozgalmi emléktárgyakkal gazdagítják. /mti/

-. -

bb 22. hárommillió forinttal csökkentik az anyagköltségeket az oroszlanói szénbányáknál

vid-ká szb hgy

1975. március 6.

az oroszlanói szénbányáknál 1,4 százalékkal, csaknem 3 millió forinttal kívánják csökkenteni az erre az évre tervezett anyagköltséget. a megtakarítást a technológia továbbfejlesztésével, illetve korszerű műszerek vásárlásával érik el. ahol lehetőség nyílik rá, elővájásoknál is alkalmazzák a jövesztő gépeket. ezzel, valamint a bányászati kutató intézettel közösen kidolgozott új robbantási technológiával több mint 7.000 kilogramm robbanóanyagot takarítanak meg. a th-gyűrűk újrahasznosítási technológiájának javításával a tervezettnél 1000-rel több „visszarabolt”, biztosító berendezést építenek be újból. egymillió-hétszáz ezer kilowattórával csökkentik a tervezett energia-felhasználást. ennek érdekében új műszerekkel mérik a bányákat ellátó süritett levegő mennyiségét, a függőaknai személyszállító gépek fogyasztását, menetrendszerinti működését is korszerű műszerekkel ellenőrzik. az olajtüzelésű aknafűtő berendezésekre - ugyancsak takarékosági célokból - hőmérséklet-érzékelő automatákat szereltek fel. /mti/

-. -

9.10/szb

-21-

grog

bb.23. balesetek

gk/a/bs

1975. március 6.

a xxii. kerületben a balatoni uton kovács gyula 54 éves segéd munkás, budapesti lakos szabálytalanul, figyelmetlenül haladt át az uttesten és egy autóbusz elütötte. életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

tolnai endréné 50 éves háztartásbeli, budapesti lakos szabálytalanul ment át a xv. kerületben a határ ut 68. szám előtt és egy tehergépkocsi elütötte. a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították.

álló jármű előtt figyelmetlenül haladt át a ix. kerület üllői ut 149. szám előtt vata jolán 12 éves iskolai tanuló, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, sérüléssel kórházba szállították.

a xiii. kerületben a petneházy utca és a röppentyű utca kereszteződésében suplicz miklós 19 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival nem adott elsőbbséget és összeütközött egy autóbusszal, majd felhajtott a gyalogjárda-ra, ahol kidöntött egy jelzőoszlopot, amely rádőlt szabó gáborné 25 éves adminisztrátor, budapesti lakosra. a baleset következtében a tehergépkocsi vezetője, könnyű, szabó gáborné és a tehergépkocsi utasa, hangay józsefné 53 éves segéd munkás, budapesti lakos súlyos sérülést szenvedett. a mentők a sérülteket kórházba szállították. suplicz ellen eljárás indult./mti/

..

bb.25. 4.2 milliárd forint haszon ujitásokkal, találmányokkal

i/kg/gk/a/bs

1975. március 6.

az országos találmányi hivatal összegezése szerint az ujitók és feltalálók a kongresszusi versenyben igen jelentős kezdeményezésekkel, szellemi alkotásokkal segítik a munka hatékonyságának növelését, az anyaggal, az energiával való takarékoskosságot, a minőség javítását. 1974. -ben a vállalatok 56 601 benyújtott ujitást hasznosítottak, 13 ezerrel többet, mint egy évvel korábban, ezeknek a gazdasági eredménye pedig elérte a 2.2 milliárd forintot. ezenkívül a feltalálók alkotásai nyomán tavaly kereken 2 milliárd forintot több-leteredményhez jutottak a vállalatok, vagyis az ujitók és feltalálók összesen 4.2 milliárd forint hasznot hoztak. jutalmul az ujitásokért, találmányokért több mint 260 millió forintot fizettek ki./mti/

..
- 22 -

10.45/a

1120g

bb.24. rendőrségi hírek

zsu/a/bs

1975. március 6.

borsodnádasd határában urbán géza, 20 éves autószerelő, biatorbágyi lakos tehergépkocsival áttért az uttest menetirány szerinti bal oldalára, és összeütközött a szántay jános, 31 éves lakatos, borsodnádasdi lakos motorkerékpárossal. szántay jános a helyszínen meghalt, a motorkerékpár kigyulladt és leégett. a balesetet a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az okozta, hogy urbán géza nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

alsónémedi és ócsa közötti uton maklár László 25 éves karigazgató, szegedi lakos személygépkocsijával elgázolta sárosi jános 68 éves nyugdíjas, ócsai lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a balesetet figyelmetlen vezetés idézte elő, a rendőrség maklár Lászlót őrizetbe vette.

mórahalom községben a közuton vass jános 19 éves géplakatos, mórahalmi lakos motorkerékpárral nekiütközött egy pótkocsinak. az összeütközés következtében vass jános a helyszínen meghalt. a baleset okát a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja.

üllés és rózsza község közötti uton egy személygépkocsi elgázolta répás istvanné 40 éves háztartásbeli, üllési lakos kerékpárost, aki olyan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a balesetet a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az elhált idézte elő, aki féktávolságon belül kanyarodott a személygépkocsi elé./mti/

..

bb.27. a 88 éves holló László köszöntése

vid/ká/a/bs

1975. március 6.

nyolcvannyolc évvel ezelőtt, 1887. március 6-án született kiskunfélegyházán holló László kossuth-díjas festőművész, aki debrecenben alkotott, illetve alkot, s jelenleg is ott él. az idős mestert születésnapján tócoskerti lakásán köszöntötték hajdu-bihar megye és debrecen város párt-és állami vezetői./mti/

10.55/a

..
- 23 -

1125g

bb.28. kiállítás száz szakma legszebb darabjaiból

vid/ká/a/bs

1975. március 6.

debrecenben rendezték meg a szakmunkásképző iskolák részére meghirdetett alkotó ifjúság pályázat hajdu-bihar megyei kiállítását. a bemutatón 14 szakmunkásképző intézet csaknem négyszáz tanulójának 164 alkotása látható; szemléltető eszközök, makettek, tervek, ujitások, találmányok, vizsgaremekék, diplomatervek, szakdolgozatok és szakköri termékek. a kiállított eszközök és tárgyak a hajdu-bihar megye szakmunkásképző intézeteiben oktatott csaknem száz szakmát ismertetik meg a látogatókkal./mti/

-. -

bb.29. eredményesen tevékenykedik a tokaj-hegyaljai rekonstrukciós bizottság

vid/ká/a/bs

1975. március 6.

a világhírű tokaj-hegyaljai borvidék rekonstrukciójával kapcsolatos kérdések kidolgozására alakult meg öt évvel ezelőtt országos hírű és a borvidéket jól ismerő szakemberekből a tokaj-hegyaljai rekonstrukciós bizottság. fél évtizedes működése során a társadalmi testület elkészítette többek között a történelmi borvidék kilenc területegységének telepítési tervét, állást foglalt - a helyszíni vizsgálatok alapján - a telepítendő borszőlő fajták kérdésében, megvitatta és javaslata alapján szabványba foglalták - a tokaj-hegyaljai borok minősítésére vonatkozó előírást. napirenden tartotta a nagyüzemi szőlőművelés korszerű módszermódjainak elterjesztését, kidolgozta a dombok aljában lévő, ugynevezett szoknyaterületek ültetvényeinek telepítési módszereit.

a tokaj-hegyaljai rekonstrukciós bizottság csütörtökön szerencsen tartott ülésén összegezte eddigi munkásságát. /mti/

-. -

11.15/a

- 24 -

12¹⁵g

bb 26. felhasználható 17 h-tól!

országos tapasztalatcsere a falvak közművelődéséről

vid-ká szb bs

1975. március 6.

két napos tapasztalatszerző tanácskozást rendeztél meg a megyében a művelődési otthon igazgatók országos módszertani bizottsága és a népművelési intézet. a tanácskozás - amelynek fő témája a közösségi művelődési házak és a könyvtárak kapcsolata - csütörtökön délelőtti bítán, a művelődési házban kezdődött, délután pedig a faddi művelődési ház munkájának tanulmányozásával folytatódott. este ismét a bítai művelődési ház volt a megbeszélés színhelye: a néphagyományok gyűjtésének, feldolgozásának és színpadra vitelésének módját beszéltek meg a művelődési otthon igazgatók, könyvtárosok és a népművelési intézet szakemberei.

pénteken a sárközi szőlőstanya-muzeumot és szekszárd nevezetességeit tekintik meg a résztvevők, majd a szekszárdi bábics Mihály megyei művelődési központban fejezik be a két napos tapasztalatcserét. /mti/

-. -

bb 30. a kongresszusi munkaverseny kimagasló sikere viszontán - üzemszerűen dolgozik a magyar szénbányászat legnagyobb gépe

vid-ká szb bs

1975. március 6.

a thorez külfejtéses bányaiüzem fejlesztése újabb fontos szakaszhoz érkezett: a visontai bányászok csütörtökön átvették az új marótárcsás földkotrógépet, valamint a hozzá csatlakozó hányórendező gépet, szállító berendezéseivel együtt. az ndk-beli gyártó cég, valamint a mátraaljai szénbányák vállalat vezető képviselői ünnepélyes külsőségek között írták alá a birtokbavételt dokumentáló adás-vételi szerződést. a mintegy 58 méter magas gépóriás ötezer tonnát megközelítő súlyú alkatrészeit a német demokratikus köztársaságban gyártották, majd vagonokban szállították visontára, ahol a helyi szerelőüzem dolgozói az ndk-beli szakemberek szakmai irányítása mellett építették fel a gépet.

/foylty.köv./

11.40/szb

-25-

12²⁰g

bb 30. /a kongresszusi... 1. folyt./-szb

a hatalmas géplánc szerelésének időtartamát 11 hónapban írta elő az ndk-beli gyártócég, de a visontai gépszerelőüzem hat szocialista brigádjának tagjai vállalták, hogy a különleges feladatot a XI. pártkongresszus tiszteletére két hónappal a határidő előtt teljesítik.

a visontai gépszerelők példásan helytálltak a kongresszusi versenyben: a rendkívüli pontosságot és szakszerűséget igénylő munkával kilenc hónap alatt elkészültek. az elektromos vezérlésű hatalmas bányagép ezt követően 192 órán át próbatermelést folytatott a thorez külfejtéses bányáüzemben, ahol a szénmezőt borító meddő eltakarításában vett részt. a próbatermelési feladatok végrehajtásában is tartották a kéthónapos előnyt a visontai bányászok. így érkezett el az ideje annak, hogy az ndk-beli gyártócég - a garancialevél értelmében - most már az üzemképes gépláncot adhatta át a thorez külfejtéses bányának. a dokumentum aláírásakor megállapították, hogy az új géprendszer a kísérleti termelés idején bizonyított; alkalmasnak minősült arra, hogy a mátra sajátos geológiai viszonyai között kifogástalan földmunkát végezzen a visontai szénmezőn.

a bánya vezetői az mti munkatársának elmondották, hogy az új visontai géplánc - amely a kétezres elnevezésű marótárcsás kotrógépből, a 6300-as hányórendezőből, valamint a két gépet összekapcsoló, mintegy 3 kilométer hosszú szállítószalag-rendszerből áll - méreteiben és teljesítményében magasán felülmúlja a visontán már dolgozó társait. a magyar szénbányászat mindezt ideig legnagyobb gépe óránként nem kevesebb, mint 4,800 köbméter föld megmozgatására és elrendezésére képes.

a kongresszusi versenyben elért kéthónapos előnynek rendkívüli jelentősége van visontán a széntermelés előkészítésében. ezzel ugyanis lehetővé válik, hogy az idén az előző évinél lényegesen nagyobb mennyiségű szénréteget szabadítsanak fel, s így kedvezőbb lehetőséget teremtsenek a szomszédos gagarin hőerőmű fűtőanyag ellátására.

az új visontai óriás pénteken reggel megkezdte az üzem-szerű, folyamatos termelést a visontai szénmezőn. /mti/

--

11.46/szb

-26-

13^{oo} g

bb 31. munkában az utépitők zalában

vid.-kz gi hgy

1975. március 6.

a kedvező időt kihasználva a zalaegerszegi közuti építő vállalat csütörtökön teljes létszámmal hozzáfogott az idejű utépitési és korszerűsítési program megvalósításához. még sohasem sikerült olyan korán megkezdeni az idény, mint ezen a tavaszon. a tervek szerint ebben az évben befejezik a zalaegerszeget hévízzel, illetve a balaton déli oldalán húzódó 7-es uttal összekötő vasutpótló utat. ezzel a hazai és külföldi turisták gyorsabb és korszerű uton juthatnak el az ország nyugati részéből a balatonhoz, illetve jobb lesz a közuti összeköttetés zalaegerszeg és budapest között. korszerűsítik és aszfaltszönyeggel látják el a régi 7-es ut zalaapáti-galambok közötti szakaszát, s így télen-nyáron jó uton lehet majd megközelíteni a zalakarosi fürdőközpontot. javul a közuti közlekedés nagykanizsa-zalaegerszeg között. ebben az évben ezt az utat bakig korszerűsítik, s ugyanakkor befejezik a zalaegerszeg-lenti közötti ut korszerűsítését és aszfaltozását. /mti/

--

bb 32. környezetvédelmi nap győrről - megkezdődtek a műszaki hónap eseményei

vid.-kz gi

1975. március 6.

„a műszaki fejlesztés az ember és környezetének védelmében, - ez a jelszava a csütörtökön megnyitott győri műszaki hónapnak. első rendezvényén győr környezetvédelmi problémáit vitatták meg az ország minden részéből meghívott szakemberek. érdekes beszámoló hangzott el többek között a kettős

tüzelőanyag motorokkal kapcsolatos kísérletekről. ezeknek az a célja, hogy a városi forgalmat lebonyolító autóbuszokba olyan motorokat építsenek be, amelyek kevésbé szennyezik a levegőt.

a győri műszaki hónap során a továbbiakban 48 előadásra, ankétára és filmvetítésre kerül sor. „viz, levegő, élet, cimmal kiállítást is rendeznek. /mti/

--

bb 34. új fürdő-öltöző szombathelyi járműjavítóban

vid.-kz gi hgy

1975. március 6.

háromszázötven személyes üzemi fürdőt és fekete-fehér öltözőt vettek birtokukba csütörtökön a szombathelyi máv járműjavító kocsiosztályának dolgozói. a korszerű szociális létesítmény a több mint 100 esztendőszülem évek óta tartó rekonstrukciója keretében épült. a felújítás eredményeként a járműjavító az ország második vasuti diesel-javító bázisa lett, ahol évente 6000 vasuti járművet - tehervagont és motorkocsit - javítanak.

az üzem megfiatalításának utolsó nagy állomása a tizezer négyzetméteres korszerű kocsijavító csarnok tavaly évvégi átadása volt, amelynek tartozékaként most elkészült a szociális létesítmény. /mti/

1220 a

-27-

bb.33. orbán józsefné,

gk/fé hi hgy

1975.március 6.

az édosz titkára, a magyar nők országos tanácsa elnökségének tagjaként alexandriába utazott; az afroázsiai népek szolidaritási szervezetének /aapso/ rendezésében tartandó szimpozionon vesz részt./mti/

-. -

bb.35. időjárásjelentés

fé hgy

1975.március 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1975.március 6.-án csütörtökön 12 órakor:

tovább tart az enyhe idő

szárazföldünk nyugati és középső részén, valamint a balkán-félszigeten szokatlanul enyhe az időjárás. közép-európában szerdán a maximumhőmérséklet 10.-12 fokkal magasabb volt, mint a sokévi átlag. a szovjetunió európai területének déli része fölött magasnyomású légköri képződmény helyezkedik el, ott a reggeli órákban sokfelé ködös, de egyébként száraz az idő. az említett képződménynek a dél-nyugati peremén a földközi-tenger felett enyhe léghullámok érkeznek a kárpát-medence felé. kontinensünk nyugati és északi vidékein változékony, többfelé esős az időjárás. a kárpát-medencében a következő 36 órában is enyhe marad az idő.

hazánkban szerdán a dunántúlon több, máshol kevesebb volt a felhő. az ország nyugati felében 2-6, keleten általában 6-10 órán át sütött a nap. főként a dunántúlon, valamint a tiszántul északkeleti részén helyenként kisebb eső esett. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 2 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet 14-19 fok között volt. ma hajnalra mínusz 2 plusz 9 fokig hűlt le a levegő, délelőtt változóan felhős, helyenként párás idő volt. a hőmérséklet 11 órára általában 7-15 fokig emelkedett.

/folyt.köv./
12.45/fé

-28-

1330g

bb.35. / időjárásjelentés...folyt/fé :

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 10.7 fok volt, 7.0 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

a dunántúli térségben: 10-12 fok.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő, legfeljebb egy-két helyen kisebb eső. mérsékelt, időnként élénk déli, délnyugati szél. a hajnali és a reggeli órákban helyenként köd. enyhe marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 13, 18 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

napos idő. időnként kisebb felhőátvonulások, egy-két helyen futó esővel. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet: plusz 1, plusz 6 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet: 10, 15 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 193 cm. /mti/

obb.36. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig se/fé hgy

1975.március 6.

1. elsősök beiratása
  2. széchenyi mellszobrok
  3. nőnap számvetés
  4. üdülőklubok
  5. az ifjúsági bizottság irányelvei
  6. tulipán a nőnapra
- /folyt.köv./
13.00/fé

-29-

1340g

bb.36. / hirjegyzék...folyt/fé

7. dunai személyhajózás
8. a rádió ifjúsági fősztályának tervei
9. avarkori temető
10. népi ellenőri vizsgálat
11. környezetvédelmi szakmérnökképzés
12. kiállítások a természettudományi muzeumban
13. kutyakiállítás
14. csökkentett munkaidő
15. a xx.kerület eü.helyzete
16. garai géabor nyilatkozata
- 17.növényvédőszer
18. népművészeti film
19. olaj irodaház
20. kiállítás nyirteleken
21. 120 éves a nyirbátori növényolajgyár
22. orosz lányi szénbányák
23. balesetek
24. rendőrségi hírek
25. ujitások
26. tapasztalatcsere a falvak közművelődéséről
27. holló lászló köszöntése
28. kiállítás debrecenben
29. tokaj-hegyaljai rekonstrukciós bizottság
30. kongresszusi munkaverseny
31. utépités zalában
32. környezetvédelmi nap győrött
33. küldöttség utazott alexandriába
34. új fürdő-öltöző a szombathelyi járműjavítóban
35. időjárásjelentés
36. hirjegyzék/mti/

--

bb.38. hazaérkezett az mszmp küldöttsége prágából

mm/p hi hgy

1975. március 6.

csütörtökön hazaérkezett prágából óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára és dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője, akik az mszmp kb képviselőiben - cskp meghívására - részt vettek a szocialista országok ~~testvérpártjai~~ kb-titkárainak értekezletén. a kíséret tagjai voltak: korcsog andrás és pálos tamás, a kb osztályvezetőhelyettesei. ~~dr.~~ ~~lb~~

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren sándor józsef, a központi bizottság tagja, a kb irodájának vezetője, és dr. szürös mátyás, a külügyi osztály helyettes vezetője fogadták. jelen volt dr. zoltán rabay, a budapesti csehszlovák nagykövetség ideiglenes ügyvivője./mti/

--

-30-

13.20/p

lk¹⁵g

bb.37. ösztől : általános iskolai tanárképzés a fővárosban - sajtótájékoztató az oktatási minisztériumban

t sző/gk/p hgy

1975. március 6.

a budapesti általános iskolai tanárképzés helyzetéről, a képzés megindulásáról s az ezzel összefüggő tervekről tájékoztatta csütörtökön a sajtó képviselőit az oktatási minisztériumban dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes. a tájékoztatón részt vett farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese is.

a miniszterhelyettes elmondotta, hogy budapesten az általános iskolások száma esztendőről esztendőre növekszik. az elkövetkező öt év alatt mintegy 40 ezer tanulóval gyarapodik a budapesti iskolák növendékeinek száma, és ez a folyamat tartósan ígérkezik. ugyanakkor a fővárosban nem működik általános iskolai tanárokat képző főiskola. a vidéki tanárképző főiskolákon végzett hallgatók nyilvánvalóan a szükségleteknek és a társadalmi igényeknek megfelelően a falusi, illetve a vidéki városi általános iskolákba kéri kinevezésüket.

a fővárosban az általános iskolák képesített pedagógusokkal történő ellátása egyre nagyobb nehézségbe ütközik. léteznek olyan osztályok az általános iskola alsó tagozatában, amelyekben olyan nevelők oktatnak, nevelnek, akik a tanítással egyidőben szerzik meg tanítói képesítésüket. ez az átmenetileg szükségszerű, mégis kényszermegoldás kedvezőtlenül befolyásolja az oktató-nevelő munkát és természetesen többéletterhet ró a pedagógusokra is. a minisztérium ezért mindenképpen elkerülendőnek tartja, hogy az általános iskola felső tagozatán is képesítés nélküli nevelőket kényszerüljön alkalmazni a fővárosban.

az oktatási minisztérium - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának javaslata alapján - határozatot hozott az általános iskolai tanárképzés megvalósítására budapesten. a minisztériumi határozat értelmében az új budapesti intézmény 1975 szeptemberében, az egeri ho si minh tanárképző főiskola budapesti kihelyezett tagozataként kezdi meg működését: 156 elsőéves, nap-pali tagozatos hallgatóval. / a választható szakpárok felsorolását tartalmazza a közelmúltban megjelent felsőoktatási felvételi tájékoztató kiadvány. / a tervek szerint az 1976-77. tanévben esti, levelező tagozaton is megkezdődik majd a tanárképzés. a budapesti főiskolai tagozat a fővárosi iskolák, valamint a főváros közvetlen vonzáskörzete számára képez tanárokat, és hallgatóinak kollégiumi elhelyezést nem tud nyújtani. a fővárosi tanács - az illetékes szakigazgatási osztálya révén - a budapesten végzett általános iskolai tanárok elhelyezésére kötelezettséget vállal.

/folyt köv ./
13.40/p

-31-

lk¹⁵g

bb.37. őszől ....folyt/p

a miniszterhelyettes a továbbiakban rámutatott : az általános iskolai tanárképzés gyors megoldása budapesten csak úgy lehetséges, ha a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága egy meglevő, és a tanárképzés céljának megfelelő - eddig a középfokú oktatásban használt - épületet bocsát az oktatási minisztérium rendelkezésére. a minisztérium ennek alapján korábban a xiii. kerületi hiba utcai berzsenyi dániel gimnázium és a vendéglátóipari szakmunkásképző intézet épületét választotta, amely eredetileg is a pedagógusképzést szolgálta, - főként azért, mert az intézményt mindenképpen munkáskerületben kívánta elhelyezni. a budapesti általános iskolák jól képzett tanárokkal történő ellátása megkívánja, hogy a fővárosi tanárképzés nyugodt körülmények között, semmilyen mellékindulattól nem zavartatva kezdhesse meg és végezhesse munkáját. ettől vezérelve az oktatási minisztérium, megköszönve a xiii. kerületi tanács segítő készségét, korábbi javaslatát megváltoztatta és csepelen kért újabb elhelyezési lehetőséget.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága - az oktatási minisztérium kérése alapján - határozatot hozott, hogy a budapesti tanárképző főiskolai tagozat elhelyezésére átadja a csepeli bajáki ferenc ipari szakközépiskola épületét. a bajáki ferenc szakközépiskolát pedig - az érdekelt főhatóságokkal egyetértésben - a xxi. kerületi 1.számú szakmunkásképző intézetbe telepíti, amely az 1975-76-os tanévtől kezdődően tehát kétirányú-szakközépiskolai és szakmunkás jellegű - szakképzést folytat majd ./mti/

--

bb.39. csen csie

sl/mm/ p hgy

1975. március 6.

kinai külkereskedelmi miniszterhelyettes, aki az 1975. évi árucseret forgalmi és fizetési egyezmény aláírása alkalmából tartózkodott hazánkban, csütörtökön elutazott budapestről. elutazása előtt a miniszterhelyettest fogadta biró józsef külkereskedelmi miniszter./mti/

--

13.45/p

-32-

14⁴⁰g

bb.41. aláírták az 1975-76. -ra szóló magyar-koreai kulturális munkatervet

t nn/s/p hi hgy

1975. március 6.

csütörtökön a kulturális kapcsolatok intézetében demeter sándor, a kki elnökhelyettese, és pak gjong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete aláírta az 1975-76. évre szóló magyar-koreai kormányközi kulturális együttműködési munkatervet.

beszédében demeter sándor hangsúlyozta, hogy az elmúlt két év kulturális terveit hasznosan, eredményesen teljesítették, a sorra kerülő rendezvényeket a koreai munkapárt megalakulásának 30. évfordulója, hazánk felszabadulásának 30. évfordulója jegyében bonyolítják le. válaszában a kndk nagykövete kiemelte, hogy a két évre szóló kulturális együttműködési munkaterv jelentősen járul hozzá a népeink közötti hagyományos barátság erősítéséhez, a szocializmus építésének meggyorsításához.

x x x

az 1975-76. évre szóló magyar-koreai kormányközi kulturális együttműködési munkaterv további új lehetőségeket nyújt országaink tudományos, oktatási, kulturális együttműködésének eredményes folytatására, egyebek között mezőgazdasági tudományos kutatók, oktatási és kulturális szakemberek, alkotóművészek, fiatal szakemberek tanulmányutjára, képzésére és továbbképzésére.

magyarország felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából a kndk-ban ünnepi magyar filmbemutató, filmhét és kiállítás megrendezésére kerül majd sor, és kéthetes köruton vendégszerepel állami népi együttesünk.

a koreai munkapárt^{mea} alakulása 30. évfordulója alkalmából két koreai filmbemutató, egy fotódokumentációs kiállítás, valamint egy koreai ének-és táncegyüttes kéthetes turnéjának fellépésein ismerkedhet meg közönségünk a koreai nép életével és művészetével.

a kulturális együttműködési munkaterv szellemében tovább bővülnek országaink rádióinak és televízióinak, újságírószövetségeinek, könyvtárainak, stb. kapcsolatai is ./mti/

14.00/p

-33-

14⁵⁰g

bb 40. magyar-szovjet gépipari megbeszélések

sz/gk szb sl hgy

1975. március 6.

dr. betlej sándor kohó- és gépipari miniszterhelyettes tárgyalásokat folytatott a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság ülészsaka alkalmából hazánkban tartózkodó v.a. guruskin gépkocsiipari, a.g. eismont nehézipari-, energetika és közlekedésgépgyártási és l.sz. glikman vegyi- és olajipari gépgyártási miniszterhelyettesekkel. áttekintették a két ország iparágai közötti együttműködés eddigi eredményeit és időszerű feladatait, különös tekintettel a csepel autógyártás és a ganz-mávgag gyártmány- és gyártáskorszerűsítésével kapcsolatos feladatokra. a szovjet miniszterhelyettesek meglátogatták a ganz-mávgag-ot, a mechanikai mérőműszerek gyárát, valamint az inotai erőművet. /mti/

-- I tibal

bb 42. vetik a borsót

vid-kz szb hgy

1975. március 6.

a kecskeméti konzervgyár körzetében megkezdődött a zöldborsó vetése. az idén kilenc termelőszövetkezet termeli meg a gyár nyersárszükségletét, összesen 2800 hektáron. a „borsós”, bázisgazdások - a szállítási költségek csökkentésére - közvetlenül az ipar közelében, mintegy harminc kilométeres körzetben alakultak ki. a legnagyobb területen - mintegy 700 hektáron - a kiskunfélegyházi egyesült lenin termelőszövetkezet termeli ezt a növényt. előállításának koncentrálásával sikerült teljesen gépesíteni a zöldborsótermesztést. mindenütt komplex géppark szolgálja ezt az ágazatot, és feldolgozásra készen, fejteve érkezik a nyersanyag a gyárba. egyedül a kiskunfélegyházi tszben nyolc borsócséplőgép pergeti a szemet az idényben, s a zsenge árut konténerekben szállítják a konzervgyárba. /mti/

--

bb.44. emberölés kísérletéért másfél évi szabadságvesztés

vid/p fm /p hgy

1975. március 6.

tischler kálmán 47 éves darukezelő écs községbeli otthonába egy téli estén beállított sógora, kerekes kálmán, aki eléggé ittas volt. rögtön vita kerekedett, majd kerekes az asztalnál ülő és vacsorázó tischler kálmánt arcul ütötte, mire az a kezében lévő konyhakéssel hasbaszurta sógorát. kerekes kálmán életét csak a gondos orvosi kezelés mentette meg.

a győr-sopron megyei bíróság tischler kálmánt szándékos emberölés büntetnének kísérletéért másfél évi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet ellen a vádlott és védője enyhítést, az ügyész pedig súlyosbításért fellebbezett. /mti/

14.20/p

--
-34-

161510

bb.45. a nődolgozók helyzete a vasutnál

i kf/tr/fé hgy

1975. március 6.

a nőpolitikai határozat végrehajtásának tapasztalatait értékelte, a további feladatokról tárgyalt csütörtöki ülésén a vasutások szakszervezetének elnöksége.

az ülésen megállapították, a dolgozó nőkkel való törődés egyre inkább beépült a gazdasági és a szakszervezeti vezetők, irányítók mindennapi munkájába, s javult a szemlélet a nőnek, mint dolgozónak és anyának helyes megítéléséről. a szakszervezet a gazdasági vezetéssel együttműködve igyekezett érvényt szerezni az egyenlő bérezés elvének. a nők jövedelmének alakulásában meglévő egyenlenségek alapvetően képzettségi szintjük növelésével szüntethetők meg - hangsúlyozták.

a vasutnál dolgozó nők száma 1971-75 között 3.1 százalékkal növekedett, jelenleg mintegy 34.000 fő, s közülük egyre többen töltenek be műszaki képzettséget igénylő - vonatvezető, menetirányító stb.- munkaköröket. a nők munkája jól illeszkedik a vasut egész tevékenységébe, versenymozgalmába. a mintegy 15 és fél-ezer nő brigádtag 73 százaléka elérte a szocialista címet. a korábban kedvezőbb alakult képzettségi színvonal is. a nők közül 663 rendelkezik egyetemi, főiskolai, 6.700 pedig középiskolai végzettséggel.

az elnökség az előző kongresszus határozataiból adódó szociálpolitikai feladatok teljesítésével kapcsolatban örvendetes eredményekről számolt be. a sajtókezelésű gyermekintézményeket korszerűsítették, s új beruházásokkal csaknem ötszázalal bővítették a vasutas napközti otthonos óvodák befogadóképességét. az idén rákospalotán adnak át 100 személyes óvodát. a vasut az elmúlt két évben 10.7 millió forintért „vásárolt”, tanácsi gyermekintézményekben férőhelyet, s ilymódon 850 vasutas gyermek elhelyezéséről gondoskodott.

az elnökség összességében kedvezőnek ítélte a nőpolitikai határozat eddigi végrehajtását, hangsúlyozta azonban, hogy a következő időszakban gyorsítani kell a nők képzettségi szintjének növelését, s az alkalmasságuknak megfelelő munkába állításukat. kezdeményezi a szakszervezet, hogy a zömében nőkkel betöltött, nagy szakértelmet igénylő munkaköröket szakmának ismerjék el. szükségesnek tartja az elnökség, hogy a vasut következő ötéves tervébe kiemelt feladatként kerüljön budapestre egy női munkásszállás építése, a gyermekintézmények hálózatának az eddiginél is gyorsabb fejlesztése, a vasut munkájához alkalmazkodó folyamatosan üzemelő óvoda és bölcsőde építése, a női orvosi szakrendelések bővítése, a más kórházak szülészeti osztályai befogadóképességének növelése. /mti/

--

-35-

Tórnás

bb.43. ülést tartott az országos béketanács ügyvezető elnöksége

p hi hgy

1975. március 6.

az országos béketanács ügyvezető elnöksége pethő tiber elnökhelyettes vezetésével csütörtökön ülést tartott. megvitatta és elfogadta a magyar békemozgalom május 9-én kezdődő béke és barátsági hónapjának tervét. a vitában felszólalt dr. zsebők zoltán, terényi istván, dr. réczei lászló, dr. mondok pál, dr. szentistványi gyuláné, vass istvánné, kovács dezsőné, dr. hárs istván elnökök, és dr. weisz ferenc, c. prépost, az obt katolikus bizottságának főtítkárhelyettese.

az ülésen dr. réczei lászló tájékoztatót adott a chilei katonai junta háborús bűneit vizsgáló nemzetközi bizottság harmadik, mexikói üléséről, továbbá tájékoztató hangzott el a béke világtanács, valamint a portugál béke- és együttműködési tanács rendezésében a gazdasági fejlődés kérdéseiről lisszabonban tartott tanácskozásról, amelyen a magyar békemozgalmat berend t. iván, az obt tudományos bizottságának alelnöke képviselte.

az országos béketanács ügyvezető elnöksége a közeledő nemzetközi nőnap alkalmából tiszteletét és megbecsülését fejezte ki a magyar asszonyok, lányok iránt, akik cselekvő részesei a békéért, a szocializmusért és a társadalmi haladásért folytatott küzdelemnek./mti/

..-

bb.46. a dolgozó nők helyzetének javulásáról tanácskozott a zala megyei nőbizottság

vid/p fm hgy

1975. március 6.

a hazafias népfront zala megyei nőbizottsága csütörtökön -a népfront mozgalom női aktiváinak részvételével- a dolgozó nők helyzetéről, s a nők foglalkoztatásából adódó további feladatokról tárgyalt zalaegerszegen. zala megyében az ipari fejlődés eredményeképpen mintegy 12.000 asszony és lány került az ipari üzemekbe. a nők foglalkoztatása eredményeképpen lényegesen csökkent az eltartottak száma, a foglalkoztatottság számottevően hozzájárult a lakosság életszínvonalának növekedéséhez. a nők munkába állását számos intézkedés segítette. a tanácskozáson nagy elismeréssel szóltak például a gyermekintézményi hálózat fejlődéséről: negyedik öt éves tervünk eddigi szakaszában például 335 hellyel gyaragodott a megyében a bölcsődei, s mintegy 2.000-el az óvodai hálózat. a hálózatfejlesztést az üzemek és vállalatok anyagi támogatásával valósították meg. figyelemre méltó a kereskedelmi és háztartási javító szolgáltatás fejlődése is, a kereskedelem és az ipari szövetkezetek javuló szolgáltatásai a dolgozó asszonyok házi munkáját segítik.

/folyt köv ./
14.30/p

-36-

bb.46. a dolgozó nők...folyt/p

a zalai nőbizottság ülésén dr. takáts ádám, a hazafias népfront megyei elnöke köszöntötte a megye asszonyait és lányait a nemzetközi nőnap alkalmából./mti/

..-

bb.47. másfél milliárd forint felhasználásáról döntött a szegedi tanács

vid/p fm hgy

1975. március 6.

a szegedi városi tanács csütörtöki ülésén jóváhagyták az idei költségvetési és fejlesztési tervet. mintegy másfél milliárd forint elosztásáról és felhasználásának tervéről döntöttek. a legtöbb pénzt, 673 millió forintot lakásépítésre költik. az idén előreláthatóan 2.645 család költözhét majd új otthonba. ezzel a városban maradéktalanul teljesítik a negyedik ötéves tervre előirányzott lakásépítési tervet. a tarján városrészben, szeged több mint 20.000 lakosú új lakónegyedében az idén három - egyenként száz gyermek befogadó - óvodát, három - egyenként 80 kicsiny gyermeknek második otthon adó - bölcsődét, újabb abc áruházakat, bisztrókat, szolgáltató házakat adnak át rendeltetésének.

az idén is folytatják az utak, a villamosvonalak korszerűsítését, az évszázados csatornahálózat felújítását és bővítését. ezek a nagyszabású, sokszáz millió forintba kerülő munkálatok jelenleg nehezítik a közlekedést és az utak tisztántartását. az időleges bosszúságokért az építkezések befejezése után azonban kárpótolva lesznek a város lakói, a tiszta, rendezett utakkal, a jobb közművekkel. a tanács illetékes osztályai nagy gondot fordítanak a különféle vállalatok munkájának koord. nálására, hogy minden új kábel, csatorna, egyszerre kerüljön elhelyezésre és később ne kelljen az új utburkolatokat megbontani.

az építkezések miatt ma még gyakran sáros, poros utszakaszok fokozott tisztítására újabb gépeket szereznek be az idén. a kerületi hivatalokat utasították, hogy a lakosok által bejelentett kisebb uthibákat rövid idő alatt javíttassák ki. folyamatosan növelni kívánják az óvodai és az iskolai napközi otthonokat ellátó főzőkonyhák kapacitását is, mert az ugrásszerűen növekvő igényeket ma még nem tudják kielégíteni./mti/

14.45/p

..-
-37-

melhasználható: 17 óra után!

bb.48. Kováts nagy ira tárlata szekszárdon

vid-/fé hgy 1975.március 6.

Kováts nagy ira festőművész nő alkotásaiból kiállítás nyílt csütörtökön szekszárdon, a képcsarnok színpói merse termében.

Császár József, a városi tanács elnöke nyitotta meg a tárlatot, amelyen különleges technikával, farostlemezre festett képeket láthat a közönség. Utálményei alapjára készült jugoszláviai olasz, spanyol és franciaországi tájakat, városokat, a tengert valamint hazánk szépségeit megjelenítő festményeket mutat be.

A budapesti festőművésznek a fővárosban már háromszor volt önálló kiállítása, állandó résztvevője a gyűjteményes kiállításoknak is. Művei megtalálhatók a nemzeti galériában, közintézményekben, és külföldi gyűjteményekben. A szekszárdi tárlat március 20-ig tekinthető meg./mti/

-.-

bb.49. Kisz védnökség a gyulai huskominát építése felett

vid-kz/mné/fé hgy 1975.március 6.

A minisztertanács határozata szerint az eredeti tervben szereplő 1978 december 31. előtt már 1978 június 30-án üzembe kell helyezni az új gyulai huskominátot. A határidő e tetemes rövidítésével kapcsolatos többlet feladatok ellátása, illetve az új határidő pontos betartása fölött a kivitelezésben érdekelt kiszervezetek fiataljai védnökséget vállaltak. Az erről szóló okmányt csütörtökön irta alá 23 vállalat kisz bizottságának titkára gyűlésen. Csikó József, a Békés megyei állatforgalmi és husipari vállalat igazgatója ez alkalomból adott tájékoztatójában elmondotta, hogy a határidő lerövidítése 460 ezer forint értékű többlettermelést jelent a népgazdaságnak./mi/

-.-

bb.50. Magyar idegenforgalmi kiállítás nyílik moszkvában

kf/zsu/fé hgy 1975.március 6.

Molnár Károly belkereskedelmi miniszterhelyettes csütörtökön moszkvába utazott, ahol részt vesz a „vendéglátó Magyarország,, című idegenforgalmi kiállítás megnyitóján./mti/

-.-

15.00/fé

-38-

bb.51. Kerekasztal konferencia a viziszárnyas-termelésről

vid/p kz hgy

1975. március 6.

Az állami gazdaságok országos központja sorozatos kerekasztal tanácskozásokat rendez a mezőgazdaság olyan ágazataiból, amelyek fejlesztése különösen fontos népgazdasági érdekek. Így kerül a következő hónapokban többek között napirendre a rét- és legelőgazdálkodás, a zöltség, a napraforgó, a cukorrépa-termelés, a szarvasmarha-és sertéstenyésztés. A szakágak leghozzáértőbb képviselőivel vitatják meg a tennivalókat, s az így kialakult véleményeket valamennyi gazdaság rendelkezésére bocsátják.

A megbeszélések sorát a tatán csütörtökön megtartott viziszárnyas-tenyésztési tanácskozással nyitotta meg dr. Herpai Balázs, az állami gazdaságok vezérigazgatóhelyettese. A téma azért jelentős, mert a magyar pecsenye baromfit európa-szerte kedvelik, exportját jelentősen fokozni lehetne. Emellett a hazai ellátást is növelni kívánják, hisz köztudott, hogy a csibe után ez a legkedveltebb baromfiféle. A termelés növelése tehát kettős népgazdasági érdek. Ugyanakkor a haltenyésztő gazdaságoknak is érdeke, mert így jobban hasznosíthatják adottságaikat.

A tanácskozáson részletesen megvitatták a tennivalókat, amelyek között fontos helyet foglal el többek között az adottságoknak megfelelő szakosodás, vagy az ágazat termelési

feltételeinek korszerűsítése, hisz ehhez most már 30 százalékos állami támogatást kaphatnak a gazdaságok. A tanácskozás résztvevői megtekintették a tatabányai állami gazdaság kacsatenyésztő telepét, ahol akárcsak a palotási állami gazdaságban - már modern technológiát alkalmaznak./mti/

-.-

14.55/p

-39-

bb 52. öntözés 13 000 hektáron - segítséget vár a szekszárdi
mezőgép vállalat

t pr gk hi bh hgy

1975. március 6.

csütörtökön ülést tartott a tiszai. kisz-védnökség országos operatív bizottságának elnöksége. az ideai tervekről, legfőbb teendőkről csáky csaba, a kisz kb mezőgazdasági ifjúsági tanácsának főtitkára tájékoztatta az ülés résztvevőit. elmondotta egyebek között, hogy az 1975-ös népgazdasági tervben foglaltaknak megfelelően az idén tovább épül az elmúlt esztendő legnagyobb mezőgazdasági beruházása, a második tiszai vízlépcső és öntözőrendszer. a tervek valóra váltását jól segíthetik a „védnökök”, az ifjúkommunisták, akik már eddig is kamatoztatták itt segítőkészségüket, tenniakarásukat. a kisz központi bizottságának 1974 áprilisi határozata ujrafogalmazta a szövetség követelmény-rendszerét, s megszabta: a fiataloknak konkrét vállalatokkal, azok maradéktalan végrehajtásával is bizonyítaniuk kell, hogy méltóak a kisz-tagságra. az egyéni vállalások rendszere jó alkalom, lehetőség arra, hogy a tiszai. építésében részt vevő vállalatok, üzemek, szervezetek kisz-fiataljai egyéni munkaprogramjukat, munkatervüket a vízlépcső munkálatainál hasznosítsák.

a teendők nagyok: május végéig 13 000 hektáron kell megindulnia az öntözésnek, 18 hatalmas esztendő fűrtnek kell dolgoznia egyebek között mezőhék, tiszaföldvár, abádszalók, keszeg és tardo térségében. a feladat nagyságát szemléltető adat: korábban tíz esztendő alatt szaporodott 10 ezer hektárral az öntözhető terület, most a 13 ezer hektárhoz alig kellett két-három esztendő. akad még teendő a főmű építésének második ütemében, a duzzasztó és a tározó kialakításában, s a két főcsatorna mélyítésében is. csak az érdekelt vállalatok és szervezetek együttes, hatékony munkája hozhat eredményt, s ebben jó katalizátor a kisz-védnökség. segítséget vár például az öntözéshez kellő berendezéseket gyártó üzem, a szekszárdi mezőgép vállalat: sürgősen szükségük lenne különböző csövekre, s az öntözőfűrtöt mozgató 250 darab 250 köbcentis panónia-motorra./mti/

--

bb 53. pártértekezlet

t pr gk hi bh hgy

1975. március 6.

csütörtökön befejezte kétnapos tanácskozását az mszmp néphadseregi pártértekezlete. a tanácskozáson részt vett és fel-szólalt pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, s ott volt borbándi jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese is. a pártbizottság beszámolójához tarcsai tiber vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára fűzött szóbeli kiegészítést. az eszmecserét követően megválasztották a néphadsereg pártbizottságát, s küldötteiket az mszmp xi. kongresszusára. a pártbizottság első titkárává tarcsai tiber vezérőrnagyot választották./mti/

- 40 -

15.30 bh

15/605

bb 54. tanácskozás az oktatási minisztériumban

zsu hi bh hgy

1975. március 6.

csütörtökön a megyei pártbizottságok köznevelési felelősei és a művelődésügyi osztályvezetők közös értekezleten vettek részt az oktatási minisztériumban. a megbeszélésen jelen volt dr. polinszky károly miniszter, dr. gosztonyi jános államtitkár, orbán sándorné, a pedagógusok szakszervezetének titkára.

bevezetőben dr. polinszky károly miniszter ismertette az 1972. évi oktatáspolitikai párthatározat végrehajtása érdekében hozott állami intézkedéseket, a további feladatokat. részletesen szólt a távlati fejlesztéssel kapcsolatos minisztériumi munkálatokról, az ezeket segítő pedagógiai kutatásokról. hangsúlyosan beszélt a főhatóság és a tanácsok együttműködésének továbbfejlesztéséről, a tanácsi önállóság és a központi irányítás összhangjának fokozottabb biztosításáról.

a tanácskozás résztvevői megvitatták a világnézetünk alapjai és az állampolgári ismeretek tanításának tapasztalatait. megállapították, hogy a világnézetünk alapjai eredményesen szolgálta pedagógiai célkitűzéseinket, bár nem kevés nehézséggel kell e tárgyat tanítóknak megküzdniük, ezért további központi segítséget kell adni a nevelőknek. bizonyos fókig vizsgáltni kell a tantervet, javítani szükséges a rendelkezésre álló tankönyvet, s az eddiginél is több támogatást nyújtani a helyes módszertani gyakorlat kialakításához. a tanácskozáson javasolták, hogy az évtized végén bevezetendő új tantervekre épülően e tantárgy tartalmi továbbfejlesztésének előkészítő munkálatait a főhatóság gyorsítsa meg. ugyanezt kérték az állampolgári ismeretek tanításának általánossá tételével kapcsolatban is.

a továbbiakban a minisztérium és a kisz kb munkatársai a tankötelezettségi törvény végrehajtásának tapasztalatairól, a fizikai dolgozók gyermekeinek felsőfoku továbbtanulásra való előkészítéséről, a tavaszi ünnepek rendjéről, az érettségi vizsgaszabályzat főbb kérdéseiről szóltak.

a tanácskozás tapasztalatait dr. gosztonyi jános államtitkár foglalta össze./mti/

--

- 41 -

15.35 bh

15/605

bb 55. új népművészeti bolt salgótarjánban

vid kz bh hgy

1975. március 6.

másfélmillió forint beruházásból új népművészeti és háziipari bolt nyílt salgótarjánban. a nyolcszázezer forint értékű árukészlettel ellátott, évente kétmillió forint forgalomra tervezett tágas, szépen berendezett üzletet csütörtökön nyitotta meg dr. nagy lászló, a népművészeti és háziipari szövetségi vállalat igazgatója. /mti/

-.-

bb 56. besurranó tolvajt ítélte el a székesfehérvári megyei bíróság

vid fm bh hgy

1975. március 6.

többször állt már bíróság előtt nagyon elleni bűncselekményekért kanalas éva 24 éves mányi lakos. a büntetésekből azonban nem okult, és szabadulása után az első adandó alkalommal újabb bűncselekményt követett el. tavaly októberben székesfehérvárott csavargott egyik kiskorú gyermekével, besurrant egy házba. a konyhaszekrényből kiemelt egy kétszázötven forintot tartalmazó pénztárcát. kifelé menet összetalálkozott a háziasszonnyal, az gyanút fogott, s miután felfedezte a kárt, azonnal a tolvajt után szaladt. az „védekezésül”, először belökte az asszonyt az árokba, majd eltörte az egyik ujját.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa kanalas évat jogerősen egy évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-.-

bb 57. elhunyt kaszab anna színművésznő, a szolnoki szigligeti színház tagja

vid fm bh hgy

1975. március 6.

hosszu szenvedés után, március 5-én elhunyt kaszab anna színművésznő, a szolnoki szigligeti színház tagja. huszonegy évig volt a tiszaparti város színházi életének megbecsült, kiemelkedő alakja. 1951. óta hetven darabban játszott. színészi diplomáját 1919-ben szerezte a rákosi szidi színésziskolán, több mint félévszázadon át szerepelt a színpadon, pályája kezdetén nagy sikereket aratott kolozsvár, nagyvárad, arad színházaiban is. temetése március 8-án, 14 órakor lesz szülőfalujában, a jászárokszállási temetőben. /mti/

-.-
- 42 -

15.45 bh

Tócsa

bb. 58. szabadegyetemi előadás a mesterséges megtermékenyítésről

t./.;/ms/gg/rj hi hgy

1975. március 6.

napjainkban sokat hallunk a mesterséges megtermékenyítésről, ami nem egyszerűen orvosi beavatkozás, hanem széleskörű etikai és jogi problémákat is felvet. ezekkel a kérdésekkel foglalkozik a józsef attila szabadegyetem a szexuális élet orvosi problémái című előadássorozatának e heti előadása, amelyet a kérdéses egyik leghivatottabb hazai szakembere, dr. somogyi endre professzor, a semmelweis orvostudományi egyetem igazságügyi orvostani intézetének igazgatója pénteken este 6 órakor tart a tit xi. kerület, bocskay ut 22. sz. alatti studiojában. /mti/

-.-

bb. 59. balogh ervin kiállítása miskolcon

vid/rj fm hgy

1975. március 6.

a képcsarnok vállalat miskolci szőnyi istván termében csütörtökön megnyílt balogh ervin festőművész kiállítása. a tárlaton a művésznék - aki első alkalommal mutatkozott be gyűjtésményes tárlatával a miskolci közönség előtt - harminc alkotása látható, köztük azok a képek, amelyeket a buk hegység festői szépségű tájairól készített. /mti/

-.-

bb. 60. bényi lászló festőművész kiállítása győrött

vi/d/fm/rj hgy

1975. március 6.

bényi lászló budapesti festőművész alkotásaiból csütörtökön kiállítás nyílt a képcsarnok vállalat győri bemutató-termében. a tárlaton 26 olajfestmény látható. /mti/

-.-43-

1630

bb. 61. borsod megye aprófalvas településeinek helyzetét vitatták meg rásonysápherencsen

vid/rj fm hgy

1975. március 6.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége mellett működő falu- és szövetkezetpolitikai munkabizottság rendezésében csütörtökön rásonysápherencs községben vitatták meg a jellegzetesen aprófalvas településű borsod megye kisközségeinek helyzetét.

a tanácskozáson részt vett dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke, a hazafias népfront falu- és szövetkezetpolitikai munkabizottságának elnöke, s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és dr. fábián lászló, a falu- és szövetkezetpolitikai munkabizottság titkára. a tanácskozáson megjelentek borsod megye kisközségeinek tanácsi és népfront-vezetői. az ülést hegyi imre, a hazafias népfront borsod megyei bizottságának titkára, országgyűlési képviselő nyitotta meg.

dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke ismertette a megye településfejlesztési koncepcióját, ezen belül a volt egykori abauj megye - most az encsi járás - helyzetét, ahol borsod legtöbb aprófalvas települése található.

elmondotta, hogy a járásban tíz önálló és huszonegy közös tanács működik. a társközségek tanácstagjai aktívan vesznek részt a közügyek intézésében, amit az is bizonyít, hogy a falugyűléseken a múlt évben megközelítőleg négyezren szólaltak fel a társközségek közül közügyekben. szólt arról, hogy az encsi járásban, ezen belül a cserehát rész harmincöt községéből tizenkilenc az ötszáz lélekszámon aluli település. ezek a községek öt-tizenöt kilométer távolságra esnek egymástól. ez megnehezíti a települések közötti együttműködést, a kulturális és életszínvonalbeli igények kielégítését is. ez a magyarázata annak, hogy az utóbbi években megközelítőleg ötezerrel csökkent a cserehát községek felnőtt lakosainak száma. a falvak elnéptelenedése sajnálatos módon meggyorsult.

dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke ezután elmondotta, hogy a megyei tanács a területfejlesztési koncepció alapján segíti a székhely-községek fejlesztését. ennek során jelentős pénzüsszeggel támogatta többek között az ivóvízhálózat kiépítését, anyagi támogatást adott kenyérüzem létrehozásához, segítette az iskolák körzetesítését és új általános iskolai diákotthonok építését. ezt a tevékenységet a következő ötéves tervidőszakban folytatják.

/folyt.köv./

16.13 rj

- 44 -

16.13

bb. 62. /borsod megye aprófalvas... 1. folyt./rj

a vitaindító előadáshoz számosan szóltak hozzá. a felszólalók többek között felvetették, hogy az aprófalvas településeken az eddiginél jobban kell foglalkozni az értelmiség letelepítésével, s gondot kell fordítani szolgáltató tevékenység kiszélesítésére, a felszólalók megállapították, hogy a helyi termelőszövetkezetek a kulturális igények kielégítéséhez jelentős pénzüsszeggel járulnak hozzá. de szükségesnek vélték, hogy elsősorban a női munkaerő foglalkoztatására megfelelő üzemet létesítsenek. ennek a törekvésnek a támogatására a borsod megyei tanács a legtöbb aprófalvas településsel rendelkező encsi járás iparfejlesztésére több mint nyolcmillió forintot vissza nem térítendő támogatást biztosít. /mti/

-.-

bb. 63. nők a lengyel kulturális életben címmel nyílt kiállítás

t/nn/s/rj hi hgy

1975. március 6.

a nemzetközi nőnap alkalmából, - a nők nemzetközi éve rendezvénye rovatának keretében - csütörtökön a budapesti lengyel kulturális megnyílt a nők a lengyel kulturális életben című fotódokumentációs kiállítás. megnyitójára a baráti szocialista ország budapesti kulturális intézete jónéhány fővárosi, nagyjúzem - köztük a chinein, a május 1. ruhagyár, a csepel vas- és fém-művek és az ikarus - munkanőit hívta meg.

a kiállítás színes és fekete-fehér felvételek segítségével tájékoztatja az érdeklődőket a nők részvételéről a lengyel népköztársaság kulturális életében.

a nők nemzetközi éve alkalmából a budapesti lengyel kultúra márciusban nők a lengyel történelemben címmel előadást rendez majd a baráti találkozókra kerül sor a következő hetekben a lengyel nőszövetség képviselőivel a fővárosban és vidéken egyaránt. /mti/

-.-

16.20 rj

- 45 -

16.20

bb 62. együttműködési megállapodás a szlovák nemzetiségi szövetség és a nógrád megyei tanács között

vid fm bh hgy

1975. március 6.

a nógrád megyei tanács kezdeményezésére együttműködési szerződést írtak alá csütörtökön salgótarjánban a nógrád megyei tanács és a magyarországi szlovák dolgozók demokratikus szövetségének képviselői. a megállapodás tartalmazza a két fél tennivalóit a szlovák nyelvi kultúra, népi-nemzeti hagyományok és a mai csehszlovákia életének, kulturájának széles körű megismertetése érdekében. a nemzetiségi szövetség vállalta, hogy igyekszik a szlovák nyelvtanár-jelölteket nógrád megyei nemzetiségi községekbe irányítani. a megyei tanács viszont havonta hétszáz forintos társadalmi ösztöndíjat fizet ezeknek a diákoknak. a szövetség is támogatja a nyelvművelő klubok hálózatának kiépítését. a már mű ködö bányai klubon kívül például vanyarcon és galgagután máris alakulóban van

nemzetiségi szövetség tankönyvek, személtető eszközök és más segédeszközök beszerzésében, hanem hozzájárul ahhoz is, hogy rétságon szlovák nyelvű megyei báziskönyvtár létesülhessen.

nógrádban már hagyományossá vált az évnente megrendezett nemzetiségi nap. a jövőben a rendezvény színhelye bányai lesz, de megnövelik időtartamát is, programját pedig a korábbinál sokkalta változatosabbá teszik. a nemzetiségi szövetség azon lesz, hogy a bányai nemzetiségi napokat a sajátjának tekintse az ország minden szlováklakta községe, s hogy mind nagyobb számban keressék fel a szomszédos szlovákia lakosságának küldöttei is. a két fél közös elhatározásából és erőfeszítésével a rétsági néptánc- és népdalegyüttest megyei szintű, a bányai nemzetiségi muzeumot pedig területi muzeummá fejlesztik./mti/

--- a szlovák nyelvművelő klub.
nemcsak az iskolákat támogatja a

bb 64. ünnepségek a nemzetközi nőnap alkalmából

vid fm bh la

1975. március 6.

a nők éve és a közelgő nemzetközi nőnap alkalmából csütörtökön ünnepi gyűlést rendeztek a szegedi sportcsarnokban a szakszervezetek, a hazafias népfront és a kisz csongrád megyei vezető testületei. az ünnepségen jelen volt dr. németh lajos, a csongrád megyei pártbizottság titkára, dr. perjesi lászló, a csongrád megyei tanács elnöke, török józsef, a szegedi városi pártbizottság első titkára, papp gyula, a szegedi városi tanács elnöke, a társadalmi szervek több vezetője, számos közéleti személyiség. /folyt. köv./

- 46 -

bb 64. /ünnepségek a ... folyt./ bh

a mintegy félszáz tagu elnökségben többek között helyet foglaltak a felszabadulás utáni első nő-szervezetek alapító tagjai, sokgyermekes édesanyák, és azok közül néhányan, akik harminc évvel ezelőtt a második világháború befejezése időszakában születtek.

dr. tényi máriának, a szegedi orvostudományi egyetem professzorának megnyitóját után jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője ünnepi beszédben méltatta a nők érdekében a közelmúltban hozott határozatok, intézkedések eredményeit. s köszöntötte a gyűlésen jelenlévő asszonyokat, leányokat.

x x x

hasonló ünnepségek zajlottak le győrött, szombathelyen és nyiregyházán is./mti/

-.-

bb 65. terven felül százötven lakás - tanácskozás a komárom megyei állami építőipari vállalatnál

vid fm bh la

1975. március 6.

a komárom megyei állami építőipari vállalatnál csütörtökön műszaki tanácskozáson ismertették az 1975. évi feladatokat. csóka zsigmond igazgató elmondotta, hogy a kongresszusi munkaverseny első szakaszát kiemelkedő eredménnyel zárták az építőmunkások. tavaly egyebek között 200 lakást adtak át éves tervükön felül. a brigádok újabb vállalásai azt bizonyítják, hogy a kongresszusi munkaverseny második szakaszában a tavalyinál is nagyobb teljesítmények elérésére törekcszenek. az idén összesen 873 millió forint értékű építési - szerelési

mint amennyit a múlt évben teljesítettek. a termelési többlet nagyobb részét a termelékenység növelésével akarják elérni, s csak kisebb hányadát a létszám növelésével. a tavalyinál mintegy 5 százalékkal nagyobb árbevételt és 7,4 millió forinttal nagyobb nyereséget terveznek. a tanácskozáson bejelentették, hogy a munkások átlagbérét 5,6 százalékkal növelik az idén.

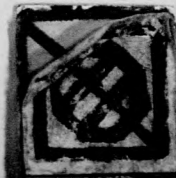
/ folyt. köv./

munka-végzésére vállalkoztak,
ez 50 millió forinttal több,

- 47 -

17.10 bh

1815

bb 65./ terven flül... /folyt./ bh

a vállalat műszaki dolgozói beszámoltak arról, hogy az építőipari munkások töretlen lendülettel folytatják a kongresszusi munkaversenyt. már az első negyedévet 7 millió forint nyereséggel és 133 millió forint árbevétellel akarják zárni. az idén is elsősorban a lakások építését gyorsítják. a tervek szerint az év végéig 1285 lakás építését kell befejezniük. a vállalat dolgozói azonban a kongresszus tiszteletére vállalták, hogy 150-nel több új lakást adnak át rendeltetésüknek.

a konferencián felhívták az építésvezetőségek figyelmét olyan hiányosságokra, amelyek megszüntetése elsődleges feladatuk. így például előfordult, hogy új létesítményeket, lakásokat, iskolát - jóval a határidő előtt adtak át rendeltetésének, de az apróbb minőségi hibák kijavítását hónapokig nem végezték el. emiatt joggal érte bírálat a komép munkáját. a minőségi reklamációk megelőzésére a vállalat vezetői a jövőben szigorúbb követelményt állítanak az építésvezetőségek elé, s az ilyen kifogások esetén jövedelem elvonással is megbüntetik a mulasztást elkövetőket./mti/

bb 66. az ötödik ötéves terv időszakára is megújítják az okisz-otp építőipari együttműködési megállapodást

tm bh la

1975. március 6.

az ipari szövetkezetek országos tanácsa és az országos takarékpénztár vezetői csütörtökön megbeszélést tartottak rév lajos, az okisz elnöke dr. szirmai jeno, az otp vezérigazgatója vezetésével megtárgyalák az építőipari együttműködés fő problémáit, a továbbfejlesztés módjait. a megbeszélésen értékeltek a végzett munkát és megállapították, hogy a iv. ötéves tervidőszakra kötött lakásépítési megállapodás eredményes befejezése biztosított. a kialakult tapasztalatok alapján úgy döntöttek, hogy az v. ötéves terv időszakára is együttműködési megállapodást kötnek. ebben döntő mértékben a társasház lakásépítésre, ezen belül a munkáslakás-építésre, valamint az építőipari szolgáltatásokra /lakáskarbantartás, tatarozás, lakás-korszerűsítés/ helyezik a fő súlyt. megegyeztek abban is, hogy az együttműködési megállapodás országos jellegén belül kiemelten kezelik a budapesti társasház-építési, munkáslakás-építési feladatokat./mti/

- 48 -

17.25 bh

1810

bb 67. felhasználható: 1900 óra után

színházi bemutató győrről

vid fm bh la

1975. március 6.

a győri kiskaludgy színházban csütörtökön bemutatták katajev „bolond vasárnap„ című zenés vígjátékát, - erdélyi ilával és pusztai péterrel a főszerepekben. zenéjét aldobolyi nagy györgy, a verseket romhányi józsef szerezte. a vígjátékot hortobágyi margit rendezte./mti/

bb. 68. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/rj

1975. március 6.

37. sajtótájékoztató az oktatási minisztériumban
38. sazaérkezett prágából az mszmp küldöttsége
39. utazott csen csie
40. magyar-szovjet gépipari megbeszélések
41. magyar-koreai kulturális munkaterv
42. vetik a borsót
43. az ötf. üg. vezető elnökségének ülése
44. emberölés kísérletéért másfél évi szabadságvesztés
45. a nődolgozók helyzete a vasutnál
46. a zala megyei nőbizottság ülése
47. a szegedi városi tanács ülése
48. kováts nagy ira tárlata
49. kisz-védnökség a gyulai huskominát építése felett
50. magyar idegenforgalmi kiállítás moszkvában
51. kerekasztal konferencia a viziszárnyas-termelésről
52. öntözés 13 ezer hektáron
53. pártértekezlet
54. tanácskozás az oktatási minisztériumban
55. új népművészeti bolt salgótarjánban
56. elhunyt kaszab anna színművésznő
58. szabadegyetemi előadás
59. balogh ervin kiállítása
60. bényi lászló kiállítása
61. borsod megye aprófalvas települései
62. együttműködési megállapodás a szlovák nemzetiségi szövetség és a nógrád megyei tanács között
63. nők a lengyel kulturális életben - kiállítás
64. ünnepek a nőnap alkalmából
65. tanácskozás a komép-nél
66. okisz-otp építőipari együttműködési megállapodás
67. színházi bemutató győrről
68. hírjegyzék

/mti/

18.00 rj

- 49 -

1810

bb. 69. befejeződött a magyar-szovjet kormányközi bizottság ülés-
szaka - 11 nagyjelentőségű egyezményt irtak alá - huszár István
és dr. Horgos Gyula nyilatkozata

t/sl/tm/rj la

1975. március 6.

Jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a magyar-szovjet gazda-
sági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság
15. ülészaka. a jegyzőkönyvet csütörtök este a parlament delegá-
ciós termében Huszár István, és Mihail Leszecsko miniszterelnök-
helyettesek, a kormányközi bizottság társelnökei, a delegációk
vezetői irták alá.

a kormányközi bizottság március 3-tól 6-ig tartotta 15. ülés-
szakát Budapesten. megvizsgálta a két ország 1976-1980. évi nép-
gazdasági tervei koordinálásának előzetes eredményeit. a koordiná-
ciós folyamán intézkedéseket dolgoztak ki a termelési és műszaki-
tudományos együttműködés továbbfejlesztésére és elmélyítésére,
a következő ötéves terv minden esztendejére meghatározták a leg-
fontosabb nyersanyagok, fűtőanyagok, könnyű- és élelmiszeripari
cikkek, mezőgazdasági és gépipari termékek kölcsönös szállításának
nomenklaturáját, s előzetesen mennyiségét is. számos egyezményt
irtak alá Magyarország részvételéről egyes fűtőanyag- és nyersanyag-
fajták újabb gyártó kapacitásainak a Szovjetunió területén történő
létrehozásában, a Magyarországra irányuló szállítások növelése cél-
jából.

a bizottság megvizsgálta az 1976-1980. évi tudományos és mű-
szaki fejlesztési tervek koordinálásának eredményeit is, és intézke-
dések hozott e tervek teljesítésére. ezen kívül egyeztette azt,
hogy a két ország illetékes szervei megkezdik az egységes műszaki-
tudományos politika és az 1990-ig megvalósuló műszaki- tudományos
együttműködés fő irányai kidolgozásával kapcsolatos
kérdések vizsgálatát.

a két ország párt- és kormánydelegációinak 1974. szeptemberi
tárgyalásain meghatározott feladatokból kiindulva a bizottság külö-
nös figyelmet fordított az országaink egymással kölcsönhatásban
álló népgazdasági ágazataiban lezajló integrációs folyamatok
további elmélyítésének és kiszélesítésének kérdéseire. a bizottság
folytatta öt magyar gépipari nagyvállalat és a megfelelő szov-
jet vállalatok közötti együttműködéssel kapcsolatos kérdések vizs-
gálatát.

/folyt.köv./

19.00 rj

- 50 -

1975

bb. 69. / befejeződött... 1. folyt./rj

a bizottság munkája során öt kormányközi és hat ágazatközi
egyezményt egyeztettek és irtak alá, amelyek nagy jelentőségű-
ek a két ország népgazdasága számára.

a bizottság meghallgatta egyes minisztériumok jelentéseit az
1975. évi árucsereforgalmi tárgyalások eredményeiről, és megállapi-
totta, hogy a magyar-szovjet gazdasági együttműködés továbbra is
gyors ütemben fejlődik. az 1975. évi árucsereforgalom az 1974. évi
szinthez képest 9.3 százalékkal, 1970-hez viszonyítva pedig 60
százalékkal növekszik. az 1971-75. közötti tervidőszakban országaink
árucsereforgalma körülbelül egymilliárd forinttal haladja meg a
hosszútávú kereskedelmi egyezményben előirányzott szintet.

a bizottság jóváhagyta a kölcsönös kereskedelemben szállított
gépek és berendezések műszaki kiszolgálásának megjavítására vonatkozó
kormányközi egyezményt, valamint a két ország külkereskedelmi szer-
vei által kidolgozott intézkedéseket.

a hajóiparban a gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatok to-
vábbfejlesztése és elmélyítése érdekében a bizottság együttműködési
munkacsoportot hozott létre. ugyanilyen munkacsoport alakul az állat-
tenyésztési gépgyártás területén is.

a bizottság megleléssel állapította meg, hogy a kormányközi
bizottság kezdeményezésére előkészített és jóváhagyott magyar-
szovjet olefin-együttműködés sikeresen halad, e munkát Kádár
János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, és L. I.
Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára a magyar, illetve a szovjet üzem
építőihez írott levelében nagyra értékelte.

a bizottság ülészaka a testvéri barátság és a teljes, köl-
csönös megértés légkörében zajlott le.

/folyt.köv./

19.05 rj

- 51 -

1975

bb. 70. időjárásjelentés

gg/rj la

1975. március 6.

a meteorológiai intézet jelenti március 6-án, csütörtökön 19 órakor:

enyhe idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, egy-két helyen kisebb esővel. mérsékelt, időnként élénk déli, délnyugati szél. enyhe marad az idő.

Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 13-18 fok között.
/mti/

-. -

bb. 71. a magyar numizmatikai társulat

t/ms/gg/rj la

1975. március 6.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián dr. csillag ferenc elnöklésével tartotta az elmúlt évi munkát értékelő közgyűlést. mint dr. gedai istván főtitkár beszámolójában megállapította, a társulatnak az elmúlt években megélnéknél nemzetközi kapcsolatai tavaly tovább szélesedtek, ami egyben a magyar numizmatika külföldi elismertségének is bizonyítéka. a különböző nemzetközi konferenciákon való részvételen kívül magyar tudósok külföldi előadásai, valamint az egyre bővülő kiadványcsere tanuskodik többek között arról, hogy az éremtan magyar művelői egyre jobban kiveszik részüket a nemzetközi tudományos együttműködésből. ma már hatvannál több külföldi intézménnyel, folyóirattal folytatnak kiadványcserét. közművelődési szempontból jelentős feladatot lát el a társulat azzal, hogy szakönyvtárat tart fenn, amely minden érdeklődő számára nyitva áll.
/mti/

-. -

19.20 rj

- 52 -

1980

bb. 69. / befejeződött... 2. folyt./rj

a jegyzőkönyv aláírása után magyar gazdasági vezetők 11 egyezményt írtak alá szovjet partnerükkel.

huszár istván és mihail leszecsco miniszterelnökhelyettesek írták alá a timföld-alumíniumipari egyezmény meghosszabbításáról szóló megállapodást, majd az érintett miniszterek, miniszterhelyettesek hajóipari, motorvonat-szakosítási, autóipari késztermék-szakosítási, építő- és utépitőgép-szakosítási, mezőgazdasági gép és traktorszakosítási, szerszámgép-szakosítási, elektrotechnikai-szakosítási egyezményt, az autóbuszok gyártásában való kooperációról, a műszaki kiszolgálásról, és a hidropneumatikus berendezések létrehozásában való együttműködésről szóló egyezményeket írták alá.

a megállapodások részben újabb területekre terjesztik ki a kooperációt és szakosítást, másrészt 1975. végéig érvényes szakosítási egyezményeket 1980-ig, illetve 1985-ig hosszabbítottak meg.

huszár istván nyilatkozata

az egyezmények aláírása után huszár istván nyilatkozott az mti munkatársának.

elmondotta, hogy az egyezmények igen nagy jelentőségűek, mert a népgazdaság fontos ágazatai számára a termelés, az értékesítés biztonságát jelentik hosszú időre. a 11 egyezmény az 1976-80-as terv-időszakra mintegy 2.3 milliárd rubel értékű áruforgalomhoz, teljes forgalmunk egyötödéhez jelent biztos alapot, s több szempontból az 1980. utáni időszak szállításait is megalapozza. huszár istván kiemelte a timföld-alumínium egyezmény jelentőségét, amelyet 1962-ben kötött, s most meghosszabbított a két ország. mint ismeretes, az egyezménynek az a lényege, hogy a dunántúli bányákból kitermelt bauxitot magyarországon timföldre dolgozzák fel, a timföldet a szovjetunióba szállítják, ott kohósítják, és az alumíniumot visszaszállítják magyarországra. lényegében tehát a kohászati kapacitást a szovjetuniótól „béreljük”, s ezért hagyományos termékeinkkel fizetünk. az 1962-ben aláírt egyezmény értelmében 1975-ben 240 000 tonna alumíniumot szállítottunk a szovjetunióba, s onnan az idén 120 000, 1980-ban 165 000 tonna alumíniumot kapunk vissza. mivel egy tonna fém előállításához kerekén 20 000 kilowattóra áram szükséges, az idén 2.4 milliárd kilowattóra villamosenergiával többre volna szükség, ha a timföldet nem a szovjetunióban, hanem itthon dolgoznánk fel alumíniummá. körülbelül ennyi villamosenergiát használnak fel évente a magyar háztartások együttvéve. nagy jelentőségű tehát, hogy a mostani egyezménnyel 1985-ig meghosszabbítottuk a timföld-alumínium megállapodást. 1981-85. között is évente 330 000 tonna timföldet szállítunk a szovjetunióba, s onnan 165 000 tonna alumíniumot kapunk évente vissza. a meghosszabbítás biztos támpontot jelent a magyar népgazdaság fontos iparágai és a külkereskedelem közép- és hosszútávú tervezéséhez.

/folyt.köv./

ennek különösen nagy a jelentősége éppen most, az ötödik ötéves terv jóváhagyását közvetlenül megelőző időszakban. az egyezmény újabb bizonyítéka a szocialista országok közötti gazdasági kapcsolatok stabilitásának és még inkább ráirányítja a figyelmet a szocialista gazdasági integráció továbbfejlesztésének kölcsönös előnyeire.

dr. horgos gyula nyilatkozata

a kohó- és gépipari miniszter a következőkben foglalta össze a csütörtökön aláírt egyezmények jelentőségét:

az egyezmények a gépipar fontos ágazatait érintik. az egyik megállapodás például szabályozza a magyar autóbuszok tovább növekvő exportját és biztosítja számunkra a szovjet személygépkocsik és tehergépkocsik változatos típusait. ezzel megalapozhatjuk azt az iparfejlesztési célunkat, amelynek alapján kapacitásunkat - a csepel tehergépkocsik kis sorozatu gyártásával felhagyva - alapvetően az autóbuszok gyártására koncentrálnánk. az egyezmény továbbra is biztosítja az autóbuszok előállításához szükséges különböző részegységek nagy mennyiségének exportját és importját.

az erősáramu gépgyártásban és az építőgép gyártásban 1971-ben aláírt szakosítási egyezményeket is meghosszabbítottuk és bővítettük. a választék bővítése mellett két- háromszorosára növekszik mindkét területen a kölcsönös szállítások értéke az 1975-80-as időszakban az előző ötéves tervidőszakhoz képest. az építőgép gyártási egyezmény lényegében biztosítja mindazokat a gépeket és berendezéseket, amelyek a magyar építő- és utépítő ipar gépesítéséhez szükségesek.

a szerszámgépgyártási szakosítási egyezmény keretében csaknem ezer nagypontosságú esztengagép szállítását vállaltuk, ez lehetővé teszi a gyártás nagymérvű korszerűsítését, termelékenységének növelését. igen nagy horderejű ebben az ágazatban a hidraulikus és pneumatikus működtető elemek közös továbbfejlesztéséről és kölcsönös szállításáról megkötött megállapodás is. jó példája annak, hogy a műszaki tudományos együttműködés hogyan realizálódik a termelésben és az értékesítésben.

/folyt.köv./

19.40 rj

- 54 -

1953

renkívül nagy jelentőségű az a szakosítási egyezmény, amelynek alapján már megkezdődött a munka egy hatrészes, világszinten álló motorvonat típus kialakítására és kooperációs gyártására. ennek a motorvonatnak számos fontos főegységét a szovjetunió fogja szállítani és így lehetővé válik a széleskörű egységesítés a szovjetunióban gyártott motorvonat és diesel-mozdony típusokkal.

végül, de nem utolsósorban kiemelném, hogy a hajók, uszódaruk és portáldaruk szállításáról és kooperációs gyártásáról szóló egyezmény hosszú távra biztosítja a magyar hajó- és darugár számára hajók viszonylag nagy darabszámban történő előállítását. ez alapul szolgálhat a gyár rekonstrukciójához, a munka gépesítéséhez, a termelés technológiájának általános korszerűsítéséhez.

a szovjet minisztériumok, vállalatok és intézetek vezetői és munkatársai a most aláírt szerződések műszaki, gazdasági előkészítése során mindvégig igen nagy megértést, segítőkészséget tanúsítottak, és ez nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a magyar gépipar fejlődése számára e nagy fontosságú szerződéseket ma aláírhatjuk, - fejezte be nyilatkozatát horgos gyula.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban annak a megállapodásnak a nagy jelentőségét hangsúlyozzák, amellyel most kibővítették és meghosszabbították a két ország traktor- és mezőgépgyártási szakosítási és kooperációs egyezményét. az 1971-ben kötött egyezmény az idén járt volna le, érvényét azonban 1980-ig meghosszabbították, és több területen lényegesen bővítették. a szovjetunió 38, magyarország 15-féle mezőgazdasági gép szállítását vállalta, a szakosítás köre ezzel mintegy megkétszereződik. nagy számban küld a szovjetunió magyarországra mtz-80-as univerzális traktorokat, ezen kívül 150-300 lóerős lánctalpas, illetve négykerék meghajtású traktorokat. ezeknek a traktoroknak az átlagos teljesítőképessége tehát jóval nagyobb, mint a korábbiaké. három újfajta szovjet kombájn-típus szállítása is megindul. a kolosz és a nyiva típusu gabonakombájnok teljesítőképessége 60, illetve 30 százalékkal nagyobb a hagyományos kombájnokénál. a harmadik típus rizs betakarítására alkalmas. a megállapodás értelmében öt év alatt körülbelül 7.700 szovjet kombájn érkezik hazánkba, ezen kívül a szovjetunió szállít a többi között felszedő- bálázókat, cukorrépa-betakarítógépeket, burgonyaosztályozókat, különféle talajművelő gépeket. magyarország kétféle borsó-betakarító, uborka-betakarító, uborkaválogató-osztályozó berendezések, valamint a szőlőművelésnél használatos tíz különféle géptípus szállítását vállalta.

/folyt.köv./

20.00 rj

- 55 -

20.00

bb. 69. / befejeződött... 5. folyt./rj

a külkereskedelmi minisztériumban a kölcsönösen szállított gépek, berendezések és műszerek műszaki kiszolgálásával kapcsolatos egyezményről nyilatkoztak. az egyezmény lényege az, hogy kölcsönösen műszaki központokat létesítenek, amelyek a vevőnek segítséget nyújtanak az exportált gépek karbantartásához és javításához, a vevő szakembereinek kiképzéséhez, a műszaki dokumentációszolgáltatás megszervezéséhez, stb. bővítik az alkatrészgyártó kapacitásokat annak érdekében, hogy a gépek szállításával egyidőben megfelelő mennyiségű alkatrész álljon a vevő rendelkezésére. szükség szerint központi gépesített alkatrész-raktárakat létesítenek a belföldi ellátás javítására.

meghatározták a kölcsönös forgalomban legjelentősebb termékek listáját, amelyekre 1975. végéig megkötik az új, illetve felülvizsgálják a meglévő vevőszolgálati szerződéseket. ez kiterjed a szovjet exporttermékek közül a gépjárművekre, motorkerékpárokra, televíziókészülékekre, elektromos háztartási készülékekre, stb., a magyar exporttermékek közül pedig az autóbuszokra, diesel-vonatokra, festőberendezésekre, és egyéb cikkekre. /mti/

-. -

bb. 72. fogadás a nemzetközi nőnap alkalmából

gg/rj ms la

1975. március 6.

a magyar nők országos tanácsának elnöksége a nők nemzetközi éve és a 65. nemzetközi nőnap alkalmából csütörtökön a margitszigeti nagyszállóban baráti találkozón látta vendégül a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők nőtagjait és a nők nemzetközi éve magyar bizottságának tagjait. a vendégeket erdei lászlóné, a mnet elnöke üdvözlölte. /mti/

-. -

20.10 rj

- 56 -

2015

bb. 73. a belföldi szerkesztőség híreinket jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/rj

1975. március 6.

69. befejeződött a magyar-szovjet ülészak
70. időjárásjelentés
71. numizmatikai társulat
72. nőnap fogadás
73. hírjegyzék

/mti/

-. -

- v e g e -

készült az mti helypolitikai szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: Turján sándor
ügyeletes szerkesztő: hatasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

21.00 rj

- 57 -

2115